

30864 వ తిది నము ప్ర కటిం వ (బడు ను

VOL. 2.

చెన్న పట్టణము 1916 నం జనవరి నెల 27 వ తేది గురువారము

NO 254

నంపుటము. ౨.

రాక్షస నామ సంవత్సర పుష్య మాస బహుళ సప్తమి ౭.

(నంచిత ౨౫౪

గాంధర్వ ప్లాటు హార్వోనియలు

హిందూస్థాని కరాటక కీర్తనలు తగినట్లుగా ప్రత్యేకముగా తయారు చేయబడినవి.

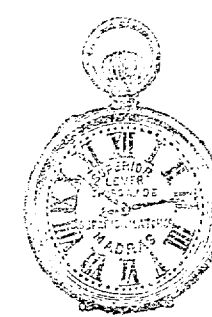
1 నెం. ప్లాటు రూ. 80-0-0
2 నెం. గారంటీ 2 నెం. ప్లాటు రూ. 20-0-0 2 నెం. గారంటీ 2 నెం. హార్వోనియములు తృప్తికరములు కానియెడల 10 రోజులలోపుగా రిటర్న్ చేయవచ్చును. మావద్ద 17-లు మొదలు అనేకయితర హార్వోనియములుగలవు. ఉపాధ్యాయులు లేకనే స్వయముగా హార్వోనియంవాయించ నేర్చుకొనుటకు తగిన గ్రంథమునం దిప్పుడు శ్రీమాన్ బల్లారి కృష్ణమాచార్యుల వారి నాటకపాటల సహాగలవు. విశేషముగా ఖర్చుచున్న ఇగాన అలస్యముచేసి మోసపోతును. వెల 2రూపాయల మాత్రమే. రోగగు, సింగరు, చాలీ, సన్, హంబరు, బ్రయింపు నైకలన్ని కావలసినవారు మాకు క్రాయుడు. మద్రాసు స్టోర్స్ సప్లయింగ్ ఏజెన్సీ, 15 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

కాకినాడకోటిపల్లి మోటారుబండ్లు

14 గురు జనముయొక్క మోటారుబండి ప్రతిరోజున ఉదయము ౫-౭-౩౦ వ కాకినాడలో పౌరక మంసిపల్ కచ్చేరికి నెరుటనున్న మోటారు ట్రాన్సిట్టు కంపెనీ ఆఫీసులో నుండి బయలుదేరి కోటిపల్లి ౫-౯-౪౦ వ చేరును. తిరిగి కోటిపల్లిలో ౫-౧౦ వ బయలుదేరి ౫-౧౨-౩౦ వ కాకినాడ చేరును. సభ్యాన్నామ, ౫-౧-౩౦ వ కాకినాడలో బయలుదేరి ౫-౨-౩౦ వ చాన్సెలరేట్ చేరి, తిరిగి ౫-౩-౨౦ వ అక్కడ బయలుదేరి ౫-౫-౦ వ కాకినాడ చేరును. నలుగురు యొక్క మామూలు మోటారు ట్రాన్సిట్ ప్రత్యేకము కలయువారికి మావద్ద సిద్ధముగానున్నవి. రేట్లపట్టికకోరినవారికి సంబంధము. రంగూను టేవకులవ అకగా చలకంబ రవునకట్టల కమ్మలు వరముగా పూర్వముకంటే ధరలు తగ్గించి విక్రయించుచున్నాము.

Telegraphic Address :—Motorcar Cocanada.
The English Motor transit Company,
Automobile Engineers
COCANADA.

సుపీరియర్ లివర్ జ్యాయలు వాచ్.
గొలుసుతో సహా ధర రూ. 3-0-0 పోస్టేజీ 0-4-0
దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారెంటీ గలదు.

ఈగడియారు రయలుమీద మా కంపెనీ పేరు ఎట్టవేసిరాలో ముద్రింపబడియుండును. ఇది చాలా కంటమై తలచిగమును, డబ్బు ప్రూఫ్ అనుగ్గాను దోచునగుటకు మోటుపనులను దగిలించుచు, పైమూల బాధాగడన గ్యారంటీపై అలికించుచుండును. దీనినుండి మా కై తయారుచేయబడినది. కాన నెడరి యొద్దను జిక్కుదు. ఒకరొక్కరును తీయుదురను తలంపుతో తప్పిన వెలనుంచితి. చాలకాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడియార మిది యొకటియే యని యనుభవంబున తెలియును. ఇదికల కనేక గడియారులు భర్తయి మోగ్యనా చరియాల నందియున్నవి. ఒకటి తెచ్చించి చూడును. వా కట్టణమున ననేకులు కొని సంపదించిరినన, జేరుమాటలెండుకో సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, హృద్రాబద్, 1916, చూడవ.

అందమైన 1916 కాలండరు

ముద్దులొలికెడి మోహనాంగి సాందర్భము, లావణ్యము, సుగంధమురమ్యముగ లిఖించబడినవి.
జనవరి నెల 31 వ తేది లోపుగ నొకసారిగ బాణగు రూప్యముల విలువగల చూపండుల గొడువారలకు క్యాలండర్ ముచితముగ బంపబడును.

పోస్టు ఖర్చులకై అణాచీటిని పంపవలయును.
ఇతరులకు వి. పి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-కి వి. పి. ఖర్చులతో రూ. 1-12-0.

అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

నక్కని డబ్బితో రూ. 0-9-0; డబ్బా 1-కి రూ. 5-4-0.

తామర తైలము	పండ్ల పాడి	మోహినీతైలము
డబ్బి 1-కి 0-4-0.	డబ్బి 1-కి 0-2-0.	సీసా 1-కి 0-12-0.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక చోట్లలో విక్రయించబడును.

అమృతాంజనము చి పో,

109 శ్రేరి రోడ్డు, బాంబాయి. 6 తంబు శెట్టినిధి, మద్రాసు.

ఇది యాగ్యములకు క్యాలండరులు కొద్దిగలము ముద్రించబడుచున్నవి వరభాష్యలను తెలుపే పంపుకొని యాకాభంగము గలుగును.

పనావధి సారసవరిలా

ఇది తేనామండబుట్టు నెరుగుగడ్డలను మరియు సకల చర్యకోగములను బాగుచేయును. కీళ్లపోట్లు, పాతబాయలవు పోట్లు నీరసపట్టు, రక్తవికారములను గలిగిన అన్నికోగములను దీనివలన నయచును. ఇదిచర్యమునకు కాంతిని గలిగించును. చాడితంతులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తుకుదుర్చుట బుద్ధిశలమను. దీనివలన శరీరమునకు బలము, అగోగ్యము కలుగును. ఒక సీసామందును వాసనతోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలను వాడెంతోడనే శరీరము బాగుపడును. 1 సీసావెల రూ. 1-4-0.
కుష్టుకుమందు:—ఇది చర్యమును పూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును తుడుర్చును. భారతమధునల్లి(తాగు ఒకు మందు) నాగల్గి తైలము పైపూతకుమందు. ఈరెండునుకలిసి నెలరోజులకు సరిపావుమందు 5-0-0
(ప్రాప్తిచో:- వి. డి. సావంత్, ౧౪౪, ఫనసవాడి నం ౨ బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2. BOMBAY.

కాటోల్ పాడరు
బల్లూ, చీనులు, ఈగలు, చిచ్చులు, చుచ్చు (కిలుల బుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టికెట్ 1-కి రూ. 0-5-0

కాటోలు వత్తులు
రోమలను, ఈగలను నశింపజేయును, చారదోలును. 240 కట్టలుగల పెట్టె 1-కి రూ. 12
మితవారనబాగులకు చీనులను నడకటిండ్లయందు నల్లలను వాడును, పుస్తకపేటికలను చిరుటలనుండి కాపాడును. పోలుకుండ్లు, పిల్లల మార్గ అందుకో. 1-11, స్ప్రింగుస్ట్రీటు, బాస్టి టౌన్, మదరాస్.

మోటారుబస్ కార్లు
కొరియోరెంజిన మోటారుబస్ కార్లు. 18శక 24గురు ముఘ్నులయొక్కదు బండ్లు చచ్చియున్నవి గాన యీ కొరియోరెంజిన వాగ్గమును.
English Cycle & Motor Importing Co.,
23 Broadway—MADRAS.

కస్తూరి తులం గకి రూ 30000
గోగజనము తులం 1-కి రూ 7-0-0
డంకుడు శువు 2-0-0
అమృతాంజనముచిపో 6, తంబు శెట్టినిధి, మదరాసు.

No 78. పాల్వంచినీటి, పాల్వంచినీటి, పాల్వంచి.

రమ్యచక్రవర్తిని, ఆమెకు సూర్యులు యుద్ధములో దెబ్బలు తీసిన
రోలకు వైద్యశ్రమమునందు పరిచర్యలను జేయుట.

ఇంగ్లండులో యుద్ధపరికర నిర్మాణకర్తగారుములలో
స్త్రీలు పెల్లులను జేయుచుండుట.

దేశోద్ధారకులు.

కేవల ప్రధాని.

IV

[కో. రామకోటిశ్వరరావుగారు, బి. ఏ.,]

కేవల ప్రధాని అనే పదమును ఆధునిక భాషలలో గమనించినచో విషయముల నీ కుది వ్యాసమున ప్రాయబూనితిమి. కడ చింతితాబ్దమున ఇటలీ రాష్ట్రము తొలగింపుటకు తమకార్యమును, మేధానములను కట్టింది పూజ్యులైన దేశభక్తుల సంఖ్యను మితలేదు. ఇటలీ స్వాతంత్ర్య సుపాదన మణిమాత్రమున సాధ్యము కాదని కేవల కలమనుచు కాలముననే, ఆఖండ ఇటలీ రాజ్య మేర్పడుట కైట్టిపంజరును లేదని నమ్మిన మారదృష్టమును, మధురగీత మలవాదిన కవిశేఖరులును కూడ గలరు. పిన్న నామ జెనోవా ఐట్టణమున కుట్రలలో చేరి “ఎంగ్ ఇటలీ” ప్రతికమును చదువల కేరకములు పులక తెత్తురీతి దేశభక్తితత్వమును బోధించి పుకున; ప్రభుత్వము వారిచే పట్టుకడి శివోనా కాకాగారును భరింపరాని బాధలనొందినపుడు; మునునలియె, స్వదేశమును బంధు మిత్రులను విడనాడి ఆంగ్లేయుల పంచనాడి కైట్టింపన లేక దేశారాధన సలిపినపుడు; పూతచూత్రుడగు మాజినీయో కమును ఇటలీ దేశ మత్యున్న దేశక ననుభవంకలకు నమృతమును వీడలేదు. కులనస్త్రధానియై, ఆశ్రుప్రాసనమునయై, తొల్లింటి వైభవమును తీర్చివేసిన మరల ప్రాప్తిండు కాదును గనుక కేవల జనని స్వయాప మెల్లపుడు ఆయనకు ప్రత్యక్ష మగుచుండెను. పూర్వముగ మున నిశాలసామ్రాజ్యము నేలఁ ఇటలీకన్నను, మధ్యయుగమున యూరపుఖండము దంతుల వాస్తవమును చిత్రికలానైపుణ్యము పెదజల్లిగ ఇటలీకన్నను అధిస్థితమైంది, ఆధునిక ఇటలీ దేశము భూతలమున నెల్ల ప్రజాస్వామ్య మౌలిక యై వెలుగులదని ఆయన దృఢవిశ్వాసము.

ఇటుల నొందరాదా? దేశభక్తులందఱు కేవల ప్రధాని ఘనత ఏమియని చదువలందును దేశకాలసామ్రాజ్యముల గురైగి సమయమునాల్గి నృధానంకల్పమునోను కాగ్నివాదముల తోను తృప్తిపొందక తన మరల ప్రజలంతయు కాగ్నివరణమునలీ వినియోగించి కేవల దేశముకధరంపగలిగెను. అంతః కలహములు, ఆస్తియనైర్యములు, ప్రాచ్యసార్వభౌమి చంచలచిత్తము మున్నగు ఈ వెన్నుచిక్కులకు లోనైయుండు దేశమున ప్రజాస్వామ్యము నెల్లంబువడిన ననుభవము కావలదని తీర్మానించి, కానామకంఠగోష్ఠి, పాలకదేశమం దన్ని ప్రాంతములను స్థాపన తంత్ర క్రియాచేసెను. ఇదియే ప్రజానామక. మేధానీయ తలంపడల ముఖ్యవిషయ మిదియే.

కేవల సామ్రాజ్యమునకును, ఉదారవాదమునకు, తన సమకాలికులకు, జర్మను సామ్రాజ్యస్థాపకులకు కు ‘దిస్కార్డు’ మంత్రితల నిరంకుశాధికార ప్రేముడు కాను. ఆనాగరికుడై నైస్యబలమునుకాపి ప్రతినిధిసభకు నశేషము కొనుట కెన్నమును ప్రయత్నింపలేదు. పీఠము విడుదలంపు వాక్పాఠియు, జర్మనితమును దేశభక్తియుల మహనీయు నకు వేదశస్త్రాస్త్రము లేలే?

ఆయన మానస మతి నిర్మలము కాంక్షాతరములచే తన కమన్సులైనవారి నెతము బహుకరించెను. దేశభక్తులను ముఁద్రేవారి సాహాయ్య మనసరుకునెవర త: శత్రుభావమును కప్పిపుచ్చి, వారిని తేరదీసి, కాన్యాలోచన మంతుగగను, నేనానాయకులుగను నియమించెను. కావుననే పరస్పర ద్వేషములుగల ‘డిబ్లిన్ హా’, ‘క్రిస్టి’, ‘గారిబాట్టి’, ‘కెకసోలీ’ ప్రభృతు లారని నాయకత్వ యుగీకరించి తమతమ ప్రత్యేకాభిప్రాయము లనువర్తించి దేశమునై పొలుబడి.

కేవల మంత్రి స్వాధికారమునకు బుట్టింట్లు. భిష్ముని రలె యానజ్జీవప్రవాచు; భార్యలిష్టము లేదు. దేశమే స్వగృహముగను, దేశప్రజలే తన బిడ్డలుగను నెంచి, స్వనిష్ఠయును చింతయే లేక స్వకాల సన్యాసస్థలములను దేశసేవాత్మక రుడై మెలంగి, సమస్తదేశములవారికిని మార్గదర్శి యయ్యెను. దేశమునకు దుర్గతి ప్రాప్తించిన దిగులొందు, మేల్కొనగాడి న మిగుల సంతసించును, సుద్దిగ సమయములను నివాహారముల నయితము నిర్మించి పంపియుచుండెను. తాను ప్రధాని గా నుండి పరిపంత్రించుటలోను, సామ్రాజ్య మునవులు నెత్తు జన్మమును విరామములేక పొలుబడిన సెరవేర్పజాలని ఘనకార్యము లొనర్చెను. యూరపుఖండమును స్వాతంత్ర్యమును ప్రజలకు చూపాని సామ్రాజ్యమున నడపిన రాజతంత్రజ్ఞుల లో నెల్ల కేవల ఆంగ్లేయులని ఆంగ్లేయ ప్రధానిగను, పీఠము చేసిన వానియని దతికేయూక్తి ఏయతియు లేదు.

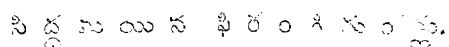
నవీభారత వర్షమున నూతనవాంఛలు, నూతనాదర్శములు పాదపాత్రమన్నవి. ఈ స్పృశ్యమును, రహస్యము, నైరంజనమున నీయలేకలంపు లిపును, చాన్దాపత్రికలందును, ఉప వ్యాసచేరికలందును విశేషపరమమన్నవి. “మాతా, నీకు మదనీ”యను నర్థమిచ్చుటయును ఏమియు నెవరని జనిసాహస నోటనుండి వెడలింపు, వామశిఖోచ్ఛ్వాసలలదు మూర్ఖుల సంఖ్య క్రమముగా తగ్గుచున్నది రాజభక్తికి, దేశభక్తికిని ద్వేషము లేదని ఎల్లవను గ్రహించుచున్నాను నేనుకాకపోయినను, మరొకవాటికైన భారతీయుల వాంఛలు నెరవేర వొందరలెదయో నుద్రసిద్ధ బ్రిటిషునాయకులు నుడువుచున్నాను. దేశసేవకై తమజీవితకాలమంత ముధారసోయుటకు ఉత్సాహ పూరితులగు ముగ్ధజనులు తహతహపడుచున్నాను. ఈచిహ్నముల పరికించిచూచు మనుషులకు సంతోషాభిశయము గలగక మానదు.

ఈ సవీరకై దేశము దెల్లెడల జెలుకలై ప్రవహించి, నిస్సాములై దేశభక్తిహృదయములై న క్షేత్రములనెల్ల ఫలవంతములుగజేసి, యాతాత్మర్యములను పచ్చనివైరులనిచ్చి పుణ్య భూమియగు భారతవర్షమునయూతలు కలపండువుగజేయు గాక! కేవలతల కావ్యవాదులై, నిర్మలమనుకలై, స్వాధికారత్యగులై, మేధాసంపన్నులగు నాయకులు వెలయుదురుగాక!

కచేరిలో శాస్త్రము పెట్టుట.

కలకత్తాలో నొక దొరల వక్రకసంఘమున నొక మౌం దవుకు గురస్తా గ నుండెను. ఆతడు శాస్త్రము పెట్టుకొనుటకు లేవనోజున నెలనిమ్మని యజమానియగు దొరకు నడిగెను. శాస్త్రమున నేమో తెలియకనో ఏ కాణ్యమునో ఆ శాస్త్రము విడివారమువాను పెట్టుకొనును; లేవు నెలనిమ్మని నీయలేదని దొర చెప్పెను. ఆ గురస్తా శాస్త్రమును ముఁద్రేవ నాడు పెట్టుకొనినీయలేదని దొర గాక బోధనగునవలసి విని యోగములేదని నిశ్చయించి మరనాడు మామూలప్రకారము కచేరికెదమనపుడు సానోహితు యలలను దర్బలను లిలలను తీసికొనివచ్చి ఫలవంతులమేముగని నుభవది దానియను హిరణ్య శ్రాద్ధమునో చటక శ్రాద్ధమునో దేశాచారము ప్రకారము నిర్వర్తించెను. శ్రాద్ధము జరిగిపిచ్చుకు కంఠము పూరించుటవారి యాచారములనుచేత కట్టెట్లు కంఠమునపూరించెను. ఆప్యనివిని కచేరిగారి వారంకలను కలకంపడి దొరగారు కారణమును విచారించ నచటికివచ్చి ఆతిథిలను నర్జలను యలలను సానోహితుని గురస్తాని మాది ఇది ఏమని యడిగి చిత్తము నేడు శ్రాద్ధము నేను నునచేసితిని. తాము నెలనిచ్చివారు గాను. శ్రాద్ధము పులకునీయలేదని తమతో మంచి చేసినను బాధయులేదనితలచి ఆ శ్రాద్ధము నిచుక జరిగించితి నని ఆకుమాస్తాచెప్పెను. దొర గురస్తా శ్రాద్ధముల ప్రాముఖ్యతను గ్రహించి ఆతిథి కాణ్యమును నెలనిచ్చిరి కలకత్తా హిందోపత్రిక ప్రాసీదం చెప్పెను. హిందూత్రిక ప్రకటించినది.

రంజూరు మోటారు ఆయుత్తెన్న బండ్లు: రంజూరు ప్రజలు ముద్దసహాయాత్మ మెంపంగవలదిన మోటారుబండ్లలో మొదటి 10 బండ్లను రంజూరు ప్రజలు వైద్యశాలలలో జనరలు యుచు గారును కనూచరు మోటారులో గారును పోషించిరి. రంజూరు మెకెంటీ కంపెనీ వారు స్థాపకంపెనీ బండ్ల ముదిరిగా వీనిని చేసిరి. ఒక్కొక్క బండి వెలయ 3200 య మరలి బండ్లు కరాచీ వైద్యశాలకు పంప బడును. ఈ 13 బండ్లను పూర్తియైన పిమ్మట మెకెంటీ కంపెనీవారు ప్రత్యేకముగ బండిని కట్టించి యిచ్చెదరు.

పాపశాస్త్రము.

X⁹ కాలయః సర్వస్వము.

ఇది మూడుమాసముల కొన్నికొన్నిమాసముల ప్రాంతం
 వలన దగినంత ఫలము కలుగదు. కావున వేరే మూడు ప్రతిమాసము
 ప్రాంతంపై బడుటకడ దగిన సాహాయ్యము చేయుదురు. గాఢ
 ముఖ్యముగా గాఢవిశ్వాసమును చిత్తవలకులను బ్రదికి
 ముట్టించి గొర్రెత్తదంతి నలంబించుటకైదు. నెలదినములకు
 బ్రకటింపబడినపడుట తిదికలు కనెపర్యాయమును పనికిదం
 కలుపినది. కెనుమూడును మాలిమే కొర్రెదగలవు. కొన్ని
 యావననరమునుగూడ చూచి. పలుకుచు కంబండులకడ బిత్రి
 పడుచులూ చాలసమయముకలుగుట గావున వినివిషయముల కొర్రె
 త్తతినెకొనవలయును. సుందిత అంతయు భాండాగారములకు
 సంబంధించిన చట్టసమయలతోదనె నింపుటయు, అప్పుడను
 లకు వ్యాపకులకును స్థలముయ్యును దొలగవ. కాంక్షలర్యామా
 కులనిష్ఠుడు పాలిమగా పరికృతంబుగొర్రెభవములతో భాండా
 గారముల నలంబించివలసినవానినం బ్రతిసంధికి యందున
 ఉదాహరణములు యవనరము. అంభుజేతమునుదలతి పులుసు
 దక్షిణుల చిత్తవలములను సంగ్రహించుకొనుటకడ బ్రకటిం
 చుటను గొంధాలకునుసంగ్రహమే పూనుకొనదలసి యున్నది.
 బాతీయోపారములను దెలుపుచుగూడ చదియే పూనుకొనవలసి
 యున్నది. అన్ని విధములను అంభుజాతి యభివృద్ధికియు యు
 స్తేకంబుబడి విజయవాడలో నెలకొల్పబడిన యొకటి ధాంతు
 సర్వకృషు (విజయము నేకొనుం గాది. కెందోప సంధికియు
 మాకుచేయున్నది. ముందు విన్నంపగలము.]

జ్యోతిర్మల చాతురము.

అంధ విద్య పతనం.

ప్రస్తుతము కాచి కళాశాలము నందలి పద్ధతుల వైద్య
మును బోధించు వైద్యవృత్తిక అంభోభ్రమచనునూ లేని నూప
ము నీ వైద్యవృత్తిక తీర్పుచున్నది. దీనివలన సామాన్య జనులకు
సామాన్య వైద్యము లభ్యమగుచు తెలిసి నా నీ కుదుర్చుకొను
వ్యాధుల బోధనలను, దీనివలన వైద్యవృత్తియందు చున్న వారు
కూడ బాధము పొందవచ్చును. వైద్యులను తమ పద్ధతి వైద్య
మునే కాక యితర పద్ధతుల, వైద్యమునాడ నుబోధక మగును.
ప్రధమసంఘమునందు భాగవతముగాని యొక చిత్రకథ
ముద్రించబడింది. మన పురాణములలోని వైద్య సంబంధమును
అలోగ్నముగను మొదలు ను సూచింపవలయును వెలుడి కా

కాశీమర్మ కేసు.

తరువాత కొద్దువారు విభూతి వాఙ్మూల మిచ్చిన
 జెయిలుకొట్టులు తీర్చివేసిరి. తరువాత జెయిలరు వరీక్షింప
 బడెను. ఇనస్పెక్టరు కచ్చెనప్పగిడితడు ద్యూటీలోలేడు. జిల్లా
 మేజిస్ట్రేటుకద్దరంపి హుషముతో ఇనస్పెక్టరు కచ్చెననియు,
 ఆ హుషముకు తనకు కనుపరచెననియు అనంతరమున అసిస్టెంటు
 జెయిలరు రీతతో చెప్పెను. విభూతితో ముగ్ధుడు చచ్చటంచెనని
 గూడ చెప్పెను.

కేసులో ఆర్డర్ మెంట్లు ఈ దినమున ప్రారంభమగును.

కేసు విచారణము ననుబడు రీతి వేడివి ప్రారంభమయ్యెను. ఈ నెల 26 వ తేదీన ఫిర్యాది ముద్దయల సాక్షుల విచారణయైనది. బకీసు చంద్రమిత్రి పక్షమున బాబుసాహెబ్ చంద్రగారు కోర్టుచూచి కొన్ని విన్నవించిరి. మిత్రివై సాక్ష్యమధికముగ లేదు. ఈ కాలది సాక్ష్యమైనను అపూరితమని భూతి హిరణ్మయల వచనములై మున్నవి. పోలీస్ సాక్ష్యముచే వీరి వచనములూ ధృవపరపబడలేదు. కాన కోర్టువారు వీరి సాక్ష్యములవై సాధిక విశ్వాసముంచదగదు. మిత్రి ఒకనిని నడుబాయుషి చాల తృప్తికరముగ నున్నది. ముద్దయల ఆనందింపబడినప్పుడు ముఖ్యము. ఈ అంశమున ఫిర్యాదిలే బిచ్చకొనచున్నది. మేజిస్ట్రేటు గారి ఉద్దయని పోలీస్ తాను మిత్రి నెన్నడు కలసికొనలేదని ఈతడు చెప్పెను. సాక్ష్యమువలన మిత్రివై కొంత ఆశ్చర్యమునకు లగును. కాని ఇతడు దోషి యని స్థాపించబడదు. సందేహమున కవకాశము కలదు గాని ముగియని మననము.

ఎ: మందుగును ముద్దయిలపక్షులును శోలగాలు వాడి
చిరి. ను రేండ్లనాక చిర్య యుద్దయిలలో చిన్న వాడు. అతని
వై. నే గాశోపజి మున్నుటను తగినంతవాత్సర్యములేదు. ఆ ప్రా
మను విభూతియై: ఈమద్దయి పే రెత్తలేదు. మేజన్సీటుగారి
రకసి పేగారిల వేట్టేనపునమాత్రము విభూతికొన్ని మాటల జెప్పె
ను. అయమానపు నరిసీతుల వలన: తడిట్టి దు:ఖవల్ల జిక్కెను.
ఈమద్దయిని కొందఱుగా వివర్ధల చేయవచ్చును.

వైకృతము పుష్కళానిన యిళవుగు మార్దయిలగు నీపా
యిల పక్షి యన ఆతపిల్లుచెప్పెను. సైనికులకు రాజధక్తియగు
యజ్ఞముండి తాను మూలించిన విషముయన విభూతిచెప్పిన
కథపట్టమైయుండ నేరదు. ఇన్ని సంవత్సరములు దొరతనము
వారముదగ్గ క్రియములయు నీనమొనర్చుచునకు వారికి సైరులుగ
యూరుటవండు. ఉద్దేశ మద్దియో స్పష్టకరింపబడలేదు. ఆ
ప్రభుగారు జేల్లాసిగు సాక్ష్యము ఏకకర్తవ్యతరేకముగ నున్నది.
అయితే ఈతనిసాక్ష్యము భుక్తపరమపద శీలేదు. ఇంతేగాక
ఈమార్దయిలు యుద్ధగోళేరినవారని విభూతిచే బోల్పబడలేదు.
ఆప్రభుగారు సాక్ష్యములలో స్వతస్త్వస్థయము కలవుగాని ఈ
యరువుమార్దయిలయైన కేసు గణావు పరుపబడలేదు.

రాయిగారి వాదము ముగియలేదు. ఇంతలో కోర్టు సమాప్తమయ్యెను.

మహామృదీయ నిశ్చేద్యాలును: — ఈ విద్యాలయమునూర్చి నూతన విద్యాభాషా మంత్రియను సర్. శంకర నాయకుని గానితో క్షవారమున మరల కొంతవర్ష ప్రారంభింపబడునని తెలియుచున్నది.

పుర నిర్మాణము

నవమోపన్యాసము.

నిన్న సాయంత్రము ప్రస్తుతపు హిందూదేశ కట్టణముల లక్షణమును సాంఘిక, ఆర్థిక పరిస్థితులను పరిశీలించి లాంచెట్ల గారు వ్యాసించిరి. లోకములో ప్రజావారు ఏదో యొక్క ప్రతి నవలంబించెదరు. ప్రజల కాయావృత్తులంద ఖిలచి వృద్ధియై, పట్టణములలో నివసి, దానియందు మరింత శ్రద్ధవహించు చుండును. ఇందువలన వాతని తెలివితేటలు వృద్ధియగును. సారి క్రామిక యేర్పాటులలో నొకటి పడుగమున్నది. సమర్థులు కానివారు దీనిలో చేరి తమ తెలివితేటలను వృద్ధిచేసికొనుటకు బదులుగా వానిని నడచితిమిచేసి కొందురు. పక్షిశ్రమలకు దిగువారికి, దబ్బురావచ్చును గాని వారియందలి కార్యాత్మకతను, మనోధర్మమును తమకే నును. పారిశ్రామిక యేర్పాటులు వివిధ గణనలను జేయుటలో కూలిసాలివలన జీవించు ప్రజలయందలి ఆత్మకావ్యము ఉండుచి. స్వాభివృద్ధికి పనికి రాకుండపోవును.

హిందూదేశములోని వానకూడ విరోపాలాని పద్ధతి ప్రకారము బోయన యెడల, విరోపియనునదియే మరింత ఆధ్యాత్మికత రాగలదు. ఉపన్యాసకు లిక్కడ బొంబయియంత్ర శాలలో పనిచేయువారికి, దక్షిణహిందూదేశములోని, నేతపని వాండ్రకును వ్యత్యాసమును దెలిసి. ఇక్కడ నేతపనివాండ్రకుం తెల్పబడుచున్నది. త్రాయములందు పనిచేయువారిలకు కూలి యెక్కువ నుండును. ఇదిగాక వారికివీటి సామ్య మేమందును? ఎల్లప్పుడును చేసే పనినే యంత్రాలయములో చేయును, క్రిక్కిరిసి, ఇండ్లలో నవారోగ్యప్రదేశములందు కాపురమును వారిసంగతి యెక్కడ? ఆరోగ్యప్రదేశములలో నెవరి ఇండ్ల యందు నాడు వారివారి యభివృద్ధికి తగినపనులను నిర్వహించువారిసంగతి యెక్కడ? వీరికివారికి ఏమిటి సావధ్యము.

ఏవో వాడుకలన్నియును వచ్చునదికదా, తన యభివృద్ధికి తగినపనిని మానుకొని ఇతరులు కోరినట్లు తనసహజ కుశలతను చంపుకొని గుడ్డియెద్దు చేసబడినట్లు పనిచేయుచు న్నారు. హిందూదేశ కట్టణముల కియతన లేకుండపోయినది. వృత్తులభివృద్ధియనందము కలుగునట్లు చేయుటచే దబ్బును కొనుటకు సృష్టించును. జాచిరిన పత్రికాను విచ్చలవిడిగ ఏపట్టణమునకో చేరికొని క్రిక్కిరిసి, నివసించుటకు కొంతవరకు ప్రతిబంధకముగ నున్నది. ఇట్టి ఆచారము నేరసంపదకు భంగకరముని కొందరిననుమ్యును. అందుకు కేవలము సామ్యమే పూర్తి ధాన్యముగ చేసికొనినవా రెల్లు వాడలవ వచ్చును కాని, వారివారి ఆదాయవృద్ధియమునుబట్టి పరిస్థితి భాగ్యమును నిర్ణయించుచున్నా మేకాని నిజముగ దరిచూచు, భాగ్యవంతుడు అనుభవములేను. ఖర్చునుబట్టి దారిద్ర్యమును గాని భాగ్యమును గాని నుండునట్లు యింకావలెను. విరోపా గ్రామములలో కంటే భారతగ్రామములలోనే తక్కువదరిద్రీ యున్నది.

భారతవర్షమునందు ముఖ్యమున్న సాంఘిక వారములను తీసికే నుటకు పోర్చుగీసువారుచేదరు ఉపన్యాసకులకు చెప్పిరి. దీనివలన నిద్రపరకెంతో మహాపకారము కలిగినది. ముందు కలగవచ్చును.

సాంప్రదాయనిధియుగ ప్రజలలో వృత్తిభాగ మేర్పడియుండుటవలన తమవృత్తి నునుకొని దబ్బుకొరకు తెగించి పోకుండచేయును. కేవలము దబ్బునే పూర్తిధాన్యము చేసికొని సంఘపద్ధతులకు యొగరగింట్లు జూచినయెడల చాలవస్త్రదాయకముగ నుండును.

పాట్లబోసికొనుటకు కష్టపడి ఒకస్థితికి వచ్చిన విరోపి యనునదికంటే భారతీయులు త్వరలో నవ్యావస్థలకు లోకము టచే "నిర్వాణ"పనులు" యెక్కువయ్యుచున్నాయి. అట్టివారు తలయెత్తకుండనేయు పద్ధతి చాల నుంది.

పూర్వమును తమ కులకృత్తి నవలంబించి లోపల యందు పనితొరకణములను మృదన్వముగ నుండి, తమ యగ్రహారములను, ఆరోగ్యవంతులగు జేసికొనవచ్చును.

తమతమ సంఘములను వారును ఉద్ధరించు కొనవచ్చును. తమతమ సాంఘికమున్న ప్రదేశములను వారువామశక్తి ముచేసికొనవచ్చును. ఇక్కడ ప్రతిసంఘము వారును జీవనోపాధి మార్గములను వృద్ధిచేసికొనుటకై యొక్కరకప్రయత్నించుచుండుగా తాముచూచుచున్నామని ఉపన్యాసకులుచెప్పిరి. వీరిని ప్రోత్సహించినయెడల బోలెడులాభముగలుగును. ఎయ్యేదర్ధ తి నవలంబించవలయునో, పరిస్థితులనుబట్టి వారే నిర్ణయించుకొనవలయును.

భారతీయులు పూర్వకాలమునందు కొన్ని ఆరోగ్యవిధుల నవలంబించియున్నారు.

చిన్నచిన్న సంఘములకు వారిపద్ధతులంతయు నవకాలముగ నుండెను. వారి పద్ధతి నెప్పుడు నల్లఘించలేదు. ఇప్పుడేదర్ధములేవు. పూర్వకాలపు పద్ధతులలో సయితము ఇప్పుడు, అక్కడక్కడ పోటులు ఇక్కడ నొక ఇల్లు అక్కడ నొకయిల్లు మారముగనున్నవి. ఇప్పుటి క్రిక్కిరిసి పట్టణములకు లేవు. కానిరాని పూర్వపుపద్ధతి, నియమము క్రమక్రమమున తగ్గినది. పూర్వపుపద్ధతి నేడు మనపట్టణముల చందాచరణమునకు తెచ్చుట ములభసాధ్యము కాదు.

ఇప్పుడొక పేర్కొనవలెను. విరోపాలాని పద్ధతులను వాతీయచరిత్రబట్టి మార్పుచేసి నవలంబించి యేర్పాటులన్నియు జరిగిన తరువాత వారిలోనే సుపైబెట్టినవలయును. విరోపాలాని బోలెడుసామ్యము సామ్యమే యవలంబించుచున్న పద్ధతులను భారతీయులు నుకరించకుండ. సృజన లాభముల కంగీకరించకుండ వానిని తీసికొనివచ్చి మెదకు కట్టుటవలన పరిణామముండ.

భారతసంఘములో నొకవిశేషమున్నది. కుటుంబములో దృఢతరమైన సంస్కృత ముండుటయే వారియందలి విశేషము. వారిలో వారికి చెల్లించెదలె పోవుట కష్టముండదు. భారతీయులకు స్వగృహకాంత యధికము.

ఆర్థికము ప్రస్తుతము:— వీరి నిన్నుమధ్యాహ్నము 12 గంటలకు గర్వము గారిరి సందర్శించి; సాయంత్రము 4 గంటలకు గర్వము గారు తిరిగి ప్రియుగాని సందర్శించిరి. ఫిరంగులు పేర్చుట మొదలగు సమచితి మర్యాదలు యధాప్రకారము జరిగెను.

కాంచీపురయూత్ర:— శ్రీమెట్టండు ప్రభు దంపతులు, ఆంతరంగిక కార్యదర్శి, ఇమూయర్, వి. సి. ఎన్. గారి తోడు, చక్రరత్నకావి తదితరపరివారముతోను నేడు తెల్లవారి సెషనుల ప్రయిమిడ కంచీకి బైలు జేరినట్లెరి.

అపరాధాన్వేషక కాఫోర్మోగి, అరాజకులు:— కలకత్తా కాఫోర్మోగి నలుగురైక్కిరింకడు అరాజకులచే మట్టడింపబడుట సిద్ధమయ్యెను. ఇతనితో నుడ నొకరినొప్పులు ఉండెను. దొంగలు వీరిమొక మోటారుబండిలో వచ్చుచుండిరి. వీరిని తప్పించుకొనుటలెని ఆఫోర్మోగి, కాన్స్టాబులను స్వేచ్ఛగా కొని. దొంగలకూడ అటనే తమబండితొడుగి ఇకనెక్కువ వెంట బోలనారంభించిరి. కనిపేటు అపాయమును నూలించ దొంగలు పారిపోయిరి.

వీడివాడకేసు:— కేసులో ఫిర్యాదులతరుపు సాక్షులును చూగినెను. అప్రాచీను మార్పుకాగినుపరీక్ష యొనర్పబడెను. ముఖ్యాంశము లెవ్వుయు నతిమ తెలియపరులేదు. కొందరు సాక్షులు తిరుగ విజుబుడి కాగినుపరీక్ష యొనర్పబడి. మేజస్ట్రేటుగారియెడల అసత్యపు ఒప్పుదలను చూచించిన షెక్ నలుసింగు పరీక్షించబడెను. తనకును మాతృకును సంబంధము కలదని అప్రాచీను గాది ఒప్పుకొని ఫిర్యాదలగాధను దృఢపరచెను. అపరాధాన్వేషక కాఫో ఇనెక్కురు ఆమరాలి కేసు దర్భాపున వివరించెను.

కారదానది:— సంయుక్తకరణాలలోనున్న కారదానది నింతవరకు వ్యవసాయపు పనులకువేయొగిండుటలేదు. ఇప్పుడిదివయము ఇండియాదొరతనమువారి ఆజ్ఞాచరణ నున్నది. ఈ నదిలోని నీటిని కేవానున్న గుకాల్యలలో, కివాపు నట్లు చేసి వ్యవసాయమున కుపయోగించ జూచుచున్నాడు. వీలెనచో నింకను వానిని పంజాబు దక్షిణభాగమునకువేయొధ్యతూర్పు భాగమునకును వ్యాపింపజేయు జూచుచున్నాడు. కారదానదిని గంగానదిని యనుకానదిని కలుపనలెనని నెక్కు గంతవరములనుండి ఆజ్ఞాచరణ నున్నది, కాని ఇప్పుడా యుద్ధయము సాగుదు.

హిందూ నిశ్చ విద్యాలయము:— ఈ నెల 26 న తేదీ యుదయమున సర్ తేజు మెప్పుకాను వారణాశికి వచ్చిరి. విశ్వవిద్యాలయ సభా స్థలియందు దర్శంగ మహారాజు గారును పండిత మదకమోహన మాలవ్యగారును వెంటలు హిందూ కళాశాలా నేనావ్రతులను విద్యార్థులను గౌరవ వైనికులును వారికి స్వాగత మొసంగిరి. శ్రీ రాజ్యపరినిధిగారు 4-2-16 న వేయజలవిన మూలముల సంసాధానికలకు శ్రీలకు మహారాజులకు విద్యార్థులకు ప్రత్యేకముగ నేర్పరుప బడిన స్థానములను మెప్పుకాను బాగుగా పరీక్షించిరి. మెప్పుకాను రచన

నున్నప్పుడు బాలీను సిబ్బందికాలయొద్దను వీధులలోను కావలి గాయు చుండెను. 2-2-16 న కార్మికులు ప్రభువుగారు వారణాశికివచ్చెదరు. 5-6-7 తేదీలకు లక్నో నగరమున గడపెదరు.

లండను ఇంజీనీయులు ఇన్స్టిట్యూటు:— వాణిజ్యవిషయక పరిశోధనకు సంబంధించిన సారిభాషిక వివరములను గ్రహించుటకొక ప్రత్యేకసంఘ మేర్పరుపబడినది. వీరు యంత్ర సహాయమున పరిశోధక మొనరింతురు. క్రిక్కినవిషయముల నన్నిటిని వీరు సంగ్రహించి సామ్రాజ్యమునకు కావలసిన సానుకూలము ఆంగ్ల దేశమునకు అధిని వేశనములలోను తయారు చేయుట కనుకనున్న వీరు సామ్రాజ్యమునందలి పరిశ్రామకులకును నణిజులకును తెలిపెదరు. ప్రకృతి శాస్త్ర పరిశోధనకొరకేర్పరుపబడిన సంఘమునకును ఈసంఘమునకును సంబంధము లేదు. ప్రకృతి శాస్త్ర పరిశోధకసంఘము వారు యంత్రసహాయమున సామ్రాజ్యమునందలి యన్ని భాగములలోను గల అవిశ్వసనీయముల నన్నిటినిగూర్చును పరిశోధించెదరని దొరతనము వారి ప్రకటించిరి.

కాంతు విప్రదీప్తము:— కార్మికులగ్రామ వీధీప్రమును చూడనేగెను బర్మాదేశములలో యొక్కమరణములను చూచి ములును. పరీక్షించి మూడుశతాబ్దముల క్రిందటని దీపమును కొందరు పోచ్చుగీను దొంగలు వశపరచుకొనిరి. అకాను రాజా గారితో బంగారమును మట్టడించిరి. కాని వీరు భయమును ఒడిపబడిరి. అనంతరమున పోచ్చుగీనువారు అకానురాజా మెట్టడినెను. వాతకువారి నొడించి అదీప్తమును తనవశ మొనరించుకొనెను. పోచ్చుగీను అంభానుదేశములకు ఒడ దొంగలకీ కాంతు విప్రదీప్తము నలయయ్యెను. వీరు బంగారాసమద్రావరమును పధించుకొనితిమిచుండెడివారు 1664 సంవత్సరమున నవాబుమైస్సాఖాను పోచ్చుగీనువారిని తనవశమున జేర్చుకొని దీప్తమును స్వాధీనమొనరించుకొని ఒడదొంగలరావు మామెను. ఈదీప్తము పూర్వకాలమున అసగ16వ శతాబ్దమున ఉపహాన్వితవశ యందుండెడిది. ఆసమయమున దీప్తము విశేష జనసమృద్ధియై గిరికడుపులచంతమైయుండెను. ఈ సమయము 200 ఒడలు ఉచ్చలో నింపబడుచుండెడిది. ఒడకలల అతివిస్తారము గను చవుకను ఉండెడిది. ఆకారణమున కాంస్తాంటినోపిలు నులూను ఈదీప్తముననే తనకాలం నిర్మించుకొనినదివాడు. ఈ పరిశ్రమ ములనివచ్చుది నొందబాలె. గాని భయపరహితమును అంగపరిసాలనమున తొల్లింటి ఉచ్చవశలో కొంతభాగమును ఈ దీప్తము గాంచగలుగు ననుటకు సందియము లేదు.

మెయిలు స్టీమరు:— 9 వ తేదీని బొంబయిలో బయలుదేరిన శేలిదొనియా అను మెయిలు స్టీమరు 24 వ తేదీని మాచ్యుగ్గుకు సురక్షితముగ చేరినది.

శ్రీలపరీదర్శనము:— కర్ణాటకలోని గొచ్చిను శ్రీలపరీదర్శనము ఈనెల 26 వ తేదీ మధ్యాహ్నమున కొచ్చినులో నున్న శ్రీరాజమంది రావరణమున రాజాగారియొక్కయు రాణిగారియొక్కయు పోషణకొంద జరుగును.

కలకత్తా అలహాబాదు ప్రాకోర్టుల క్షణవరము:— కలకత్తా న్యాయవాదులు అలహాబాదు కోర్టుయందును అలహాబాదువాడు కలకత్తాకోర్టుయందును వాదించుటకునున్న ప్రశ్నము కలకత్తా న్యాయవాదుల దృష్టికర్థమయినది. అట్టి ఆటంకములుండరాదని కలకత్తా వారి ముఖ్యాధిపాయము. డాక్టరు ఘోషగారికి అలహాబాదుకోర్టువారిని అనుమత కలకత్తావారి మార్గముగాంపినది. తమకోర్టువారు అలహాబాదువారి కట్టి స్వాతంత్ర్యముల నొసగ కలయు నని వీరి యుద్దేశము. ఈ ప్రశ్నముగూర్చి కలకత్తా అలహాబాదు, కోర్టులజడ్జిజీలు తమలో నుత్తరప్రత్యుత్తరములజరుపుచుండిరి. ఈ అంశముగూర్చి మితిపూరియముల తెలియజేయువలసినదని ప్రధానిన్యాయమూర్తి సలహానిలటు కాండర్ననుగా కలకత్తా న్యాయవాదులకు తాకింపబడి.

యధ్వసహాయక పరీదర్శనము:— కొచ్చిను శ్రీలపరీదర్శనమున ఈనెల 26 వ తేదీ సాయంత్రమున పరీదర్శనమును ప్రారంభించిరి. రాజాగారికి కొంచెమసగ్రహమును టచే రాజాలకపోయిరి. రాణిగారు ప్రారంభించిరి. పిమ్మట రాణిగారు వికరీయాంగణములనుచూచి చాల సమయము గొనిరి. విద్యార్థులు వారును వారికలను చాల చిత్రిముల నొనర్చిరి. తమకాగిను అంగడియొద్ద మెసపోమేమియా సైనికులకు పంపుటకు డనువొరసానిగారికి చాలమంది విరాళముల నిచ్చిరి. ప్రానుగారి అంగడిలో కొచ్చిను దేశములు చేసి చొక్కాలు ఉన్నగువానిని అందరను కొనిరి. చిత్రియగు బాంబులు విస్తారముగా ఖర్చయినవి. ప్రాన్సు జపాను సకలము చూచుండి కొనిరి. 26 వ తేదీ రాత్రిగూడ పరీదర్శనము జరుగును.

అసామనస్యతకును నిద్రాసములై తన రాజనవి
దినము గావంబువ కార్యదీక్ష ప్రబల వలసియుం
డును. వ్యవహారము తీరవలసి యుండును. కార్య
దీక్ష చేసికొని న్యనహార నిర్వాహాత్వమున కొర
వడువారు కార్యదీక్ష కలవారికి న్యనహార నిర్వాహ
కత్వమునకు వలంతులగువారికి తా వొసంగి తమ
తమచే నైన రీతిని జీవితమూర్తము గిడుట వలసి
వచ్చుచున్నారు. కాని న్యనహారము మూర్తము
ఆగుట లేదు. అట్లే జీవితము మూర్తము పరిణామపు
దెరువునుగ గడిపరక మూర్త ముండును. మౌలిక
ముండుట లేదు. ఆనర్వలయముకుట సంకల్పము
ననుసరించి కాలచక్రము తిరిగిపోవుచునేయున్నది.
దాని భ్రమణవేగము వ్యక్తుల బలాబలములచే
పెచ్చుటగాని తగ్గుటగాని సామాన్యముగా జరు
గుటలేదు. కావున మనజాతిలో ప్రారంభమయి
యుండు ననీరోద్యమము దేశాభిమాని ప్రతీక
చూపిన క్రతిబంధకములచే ఆటంక పరుపబడు
నని యనుకొనజాలము. ప్రతి బంధకము లని
యా ప్రతీక పేర్కొను స్థితి వై సంగతులు
వ్యక్తకా ముఖమున వెలువడ దగినవియూ యను
టయు మాకు సందేహమే. ఎఱునను వివాదము
లకు నెడ మిచ్చుటవలన చువయోగము లేదు.
ముందుకు న్యనహారము జరుగవలసి యున్నది.
నాల్గవ యాంధ్రమహాజన సభ కాకవాక పురమున
రానుండు మేనెల ౧౯౯౪ వ తేదీలను జరుగుగట్లు
తెలియవచ్చు చున్నది రాష్ట్రీయసమావేశమును
శాసన నిర్వాహనభా నిర్వహణములు ఆ ప్రాంత
ములనే యుండును గావున వానిని ఆలోచించియే
మా సాదరులు ఈతేదీల నేర్పరచినారని నమ్ముచు
న్నాము. నాటికి దేశముతయు ఆంధ్రోద్యమము
వలన మన మిదివరకు సాధించినదియు నికముందు
సాధించగలదియు నాలోచించుకొనవలసి యున్నా
రు. ఇదివరకు సాధించినది లేదనరాదు. దేశభాష
లకు ప్రాముఖ్యమును మన పరిగణాలోనే కాక
హైందవభూమి యంతటను మనము కల్గించినార
ము. మన మండలములలో నొక విధ మగు నైక్య
మును గాకున్న నైక్యభావము నైనను పురికొల్పి
నాము. ఈ రెండును సామాన్యఫలములు కావు.
కాని నట్టి భావమూర్తముతో నేదియు పూర్తి
గాదు. ప్రారంభము కాదనినను తప్పు కాజాలదు.
మన సంఘ జీవితమును ప్రతి శాఖ యందును
నూర్జిత మొనర్చినం గాని సంఘజీవనము వికాస
వంతము కాదు. ప్రతి శాఖను నూర్జిత మొనర్చు
టకు ఆ శాఖను గురించిన పూర్ణ విజ్ఞాన మవస
రము. ఇది దీర్ఘ సుశిక్షణ వలన గాని రాజాలదు.
ఉత్సాహ మిద్దాని కెప్పుడును ప్రత్యామ్నాయ
మన జెల్లదు. కావున సుశిక్షితులైన సేవకులను
నుత్పత్తి చేయుటయే ఆంధ్రమహాసభకు ప్రథమ
కర్తవ్యము. దానికి దగిన ద్రవ్యసాధనమును
యోజనాపార్జనమును నాలోచింప తగి యున్నది.
ఈయాలోచనకు ఆంధ్రమహాసభకు పోవు వా
రెల్లరును సంసిద్ధులై తమ తమ స్వాభిమానము
లను స్వల్పములను వెనుక వదిలి విచ్ఛేయుదురు
గాక యనియు ఆంధ్రదేశము కార్యపరత్వ
మార్గమునవలంబించి కీర్తిగాంచును గాక యనియు
నమ్ముచున్నాము.

మన జమీందారులు.

మన జమీందారుల పండుకువారు మొన్నటి దినము సాంవత్సరికొత్తపండుగాను జరుపుకొని రైలి ఆసనాన్ని మన వెంకటగిరి మహారాజుగారు గాను అగ్రాధిపాధిపత్యము వహించిరి. పీ యువన్యాసము సారవంతమై వీరికి జమీందారుల త్రేమము నెడలను సంఘీ భావము నెడలను గల యప్రతిమాన శ్రద్ధను విశద పరచుచున్నది. శ్రద్ధాభివ్యక్తివారు ఇటీవల జమీందారుల మేల్ముక్త చేసిన రెండు శాసనములను ప్రశంసించుచు ఇచ్చటికిని కొందరు జమీందారులు జమీనులను తేలిపోసి మనస్థాయికి దెచ్చుచున్నారనియు అట్లేదురవస్తామను మామూలుకు శ్రద్ధాభివ్యక్తి వారు సరిశ్రమ చేయుచున్న యున్నా దనియు నుప విరి. మాకు జూడ నిసంద్భయమున శ్రద్ధాభివ్యక్తి వారి పరిశ్రమ యంత యవసరముల నొనర్చుచేడు. జమీందారులే తమలో తాము పరస్పర స్నేహము కల్పించుకొని లోకయాత్రను ప్రవేశించి మంజు యోవనుల మేలుకీడుల నరయించు వారి యభ్యాసములకు కనిపెట్టుచు అచ్చటికి వుండికి తగినజాగ్రత్త పడుచు చుండు నెడల ఎంతటి జరుగుచు నున్నామనా. ఇచ్చటి స్కూల్ ఆఫ్ వాడ్సును మన నెంతో మేలు కలిగిన విషయకు సంజేహము లేదు. కాని అచ్చట విశేషముగా పాశ్చాత్యదృష్టి యుట టచేత ప్రాచ్యమతభ్యాసముల భావమును కొందరి విషయమున పాశ్చాత్య దురభ్యాసములు అభివసించుచున్నవను ననుమానము కొందరికి కలిగి యున్నది. కావున మా జమీందారుల ప్రతిభలు ఆ ప్రతిష్ఠాపన విషయమున ఎక్కువ శ్రద్ధాభివ్యక్తిని అందిలి యభివృద్ధిని కనిపెట్టవలసియున్నారు. తమ సంతతిలోని బాలుకు సామాన్యమానవులవలె సామాన్య విద్యాలయములలో బెంచి నయెడల నెక్కువగుణవంతులగు నెక్కువ లోకజ్ఞానయుతులగు నెక్కువ సామర్థాతి పరులను చేయరాదా యనుటయు నాలోచింపవలసియున్నారు. వెంకటగిరి మహారాజుగారు తమ సంఘపుశాఖలు జమీందారి పాఠశాలములలో స్థాపితములు కావలయునని నొక్కిచెప్పియున్నారు ఈవిషయమును సోదర జమీందారులు గమనింతురుగాక యని నమ్మదగియున్నది. అందు సువత్సరమున కొన పర్యాయము చేరుటతో కూడ నక్కడక్కడ వారువారు పడేపడే చేరుమండినయెడల నెక్కువలాభకర మని ప్రత్యేకించి వ్రాయవలయునా? ఈ నగరముననే జమీందారులసంఘమునకు స్థావర మేర్పరచి ఇచ్చటికి వచ్చు జమీందారులచ్చట నివసించుటకు వసతులు గల్పించు నుద్దేశముతో వెంకటగిరి మహారాజుగారు భవనమును కట్టించి యిచ్చటకు తీర్మానించి యుండుటయు ప్రశంసనీయమే. అదియు పరస్పర సందర్శనముల కెక్కువ సహకారి యని యుద్దేశపడుచున్నారనుటకు సంతసించుచున్నాము. నిన్నటి దినము మన గవర్నరుగారు శంఖస్థాపన చేసిరి మొన్నటి యువన్యాసమున వెంకటగిరి మహారాజుగారు దర్శించి మహారాజుగారి మతమునకు జూపిన గౌరవమువిషయమున వివాదమునకు నెడ మున్నను హిందూ విశ్వవిద్యాలయమునకు నిచ్చిన రు 25 000 ల విరాళమునకు వారిని ప్రశంసించి దగి యున్నది. నాటిదినమే బొబ్బిలి మహారాజుగారును నొక యువన్యాస ముంర్చిరి. అందులో వారు శాసన సభలకు ప్రతినిధులను నిర్వచించుకొను విషయమున చేసిన ప్రసంగములు మా జమీందారు సోదరులు జ్ఞాపక ముంచుకొందురు

శాక యని కోరునున్నాము. ఎదుట పడిన
పాపికి మొగమోటుమని సమస్తాచిచ్ఛివేయక తుప
వరమిచ్చాచి తిరుగుట కావచ్చునని చెప్పి తిరుగి
పాపిని పోచినవానికి చిరుమనములు !

బొంబాయి వ్యాపారముల సంఘము.

[illegible]

మాంజినీగో అల్పనియాలు.

విన్నవేటి వార్తలనుబట్టి ఆస్తిని మునుపటివలె
 వాని నిక్షేప్తు, దనిలావ గాగిడే, పాడొగొంటూలను, అట్లే
 నియామకి ముక్కుటారిని స్వాధీనముచేసికొని వాళ్ళరిని తెలియ
 గల్గియున్నది. చెట్టిన్నీరుగూడ నీవట్టణములతో తేర్చియొడల
 తేరుకొనుచును ఉత్తరమునండి అట్లేనియాలో కొంతమూలము
 వరకును తీరమునైపునకు తోగిసికొని వచ్చుచున్నారనట
 యర్థమగుచున్నది. ముక్కుటారిలో మాంటిసోగ్రోబులములు
 తేరుకొనిచేలికి దొరకలేదనియు వెళుకునోడిగోయినవారియొ
 డిననున్నడు తీరభూమి వీనికి కాధార మనట నిష్పష్టమగు
 చున్నది. బల్లేరులమున దక్షిణమున అట్లేనియాలో బల్లను
 తీసికొని వచ్చానను పరిమాణమునాగించుచున్నారట. ఉత్తర
 మున ఆస్తినియావారు దురాచానైపునకు దృష్టి నిగడించి
 యుండుటయు నెరుకవగుచున్నది. ఇదివరకు దురాచానగా
 నాలరద్ద ఇటలీనాకు తగిన ఏర్పాటులొనర్చినారని వినియుం
 డిమి. కొర్నూస్ ఇటలీను ఆధారభూమిగా నుపయోగప
 నీవారితముల తీరభూమియందు నెక్కువతీక్షణమగు ముద్దము
 జగగలదని యందునుమాడవలసియున్నాము.

ఒకకొత్త ఆరినమ్మ.

ఇదివరకును అనేకసందర్భములలో మన ప్రభుత్వము వారు ఆరుమాసముల చలాయణిగల యుద్ధపుటలను ప్రకటించుచున్నారని వాగ్ధేయమగుచున్నది. ఈ యుద్ధపుటకే ఆర్థికవ్యయని అంగభాషయందు పేరు. అట్టి ఆర్థికవ్యయమునకు కట్టి ప్రకటితమయియున్నది. దాని ననుసరించి విశేషముల విషయమున మన దేశక్షేమసంరక్షణకాసము సందర్భమున ప్రభుత్వము వారు సచివకర్తలను వహించినారు. ఆకాసము క్రింద విశేషములను విచారించుటలో ఇదివరకునుండిపథ్యము లెవ్వియు నకలంబింపక నైతికవిచారణాపద్ధతిని నకలంబింపకురట! ఈకాసము బ్రిటిషు సామలకృష్టిని ప్రకర్తింపను. హైందవులకును దీసికెని శుంభంధముండను. హైందవులకును బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకును కీడును కల పెట్టుచి దేశములకు లిగిన ప్రతికారము కరుణమే చేయుటకు నీ ఆర్థికవ్యయద్వందగలదు. ఇట్టితోడ్పాటును ఈసందిగ్ధమనుచున్న ప్రభుత్వము వారు నిర్ణయమునారాదని యే హైందవు దనువాదుండగలదు.

వృత్తాంతములు

సే. ౨. హా. ౧౦౩:—ఈ ఫెకి బహుమతి పంపావము
మార్చి 2౦౦ న పంపితి.

శ్రీకృష్ణానుకూలములను పురికొల్పి— ఇతను కలకత్తా వూరినా
 నగరములలోని ౩-2-15 వ షేడర్ డిస్ట్రిక్టులోను.

దక్కా విశ్వవిద్యాలయ శాసనము:— శాస్త్రాభ్యు
 శాసనసభలో నీటిమ గుండు కొలఁకాలములో చర్చింపబడును.

విష్వంధవివాహము:— బ్రాహ్మకొరతమువాని నటించుకొని
విష్వంధవివాహము విధించిరి. ఈ రచనానుశుబిది క్యాక్
ప్రూట్ అను పదేశమునకుబోయి నున్న సుత్రక గుణవర్తు అట
నుండినది.

కర్నూలు మహారాజానాథులు: — యుగోత్పత్తి మేరకా
 ల. 11 మాసముల సువాణ్ణము మహారాజానాథు
 లిచ్చు అభిషేకమునకు నానధికారి వేసి. (ప్రజలు వీరికి
 ఉత్సాహపూర్వకముగా స్వాగత మొసంగి.

కా) క్షయము :- లాగూవానుండి జనగణాదు
వరకు 76 మైళ్లు పడి గల 2 క. రింజుళముల ఇరువదాం వేయ
టకు రెయిల్వేలోనున్న షాపుని పోపు తోలెను అందు
కు పోలికారి పత్రికలన్నియు కనబడునది తెలియచెప్పెను.

భారతీయ సాహిత్య చరిత్ర: — బెంగళీ నందలి
 ఈ సాహిత్య చరిత్రను మునుపటి బెంగళీ సాహిత్య చరిత్ర నుండి
 భాగించి దానిని రెండు భాగాలుగా విభజించి చూడవలసివచ్చును.
 ఇవి ఏమనగా మునుపటి బెంగళీ సాహిత్య చరిత్రను
 మునుపటి బెంగళీ సాహిత్య చరిత్రగా భాగించి చూడవలసివచ్చును.

నగర మహ్యములు:— వీరు తనకనుగుణ
రాష్ట్రములను గవర్నరుగనుంజిరి. 25 వ తేదీ నానంత
మున వీరు కురువనంబువరకు విచ్చేసిరి. తిరువార్కాడ కొ
చ్చిమలలో రెసిడెంటు జే. ఏ. గింగంబాచార్యులను
కలికితినివలెగూర్చుని, సోమయ్యులు.

హిందూ విశ్వవిద్యాలయము:— హిందూ విశ్వవిద్యాలయము శంఖుస్థాపన మహోత్సవమునకు జెళ్లగోరు వారికి బస సదుపాయమును గోరువారు ఈ నెల 22న- తేదీకిగా విశ్వవిద్యాలయసంఘము గౌరవ వాత్సర్య గారికి కాశీనగరమునకు వాయిదా తెను.

పాల్వీమతాభి విన్ సేత్త్వం జవరణః—గా॥ ౬. యవః.
 ప్రేయిటు గార సేత్త్వై స్సంగ్గాండునకు పాత్తుడు. తన
 వాత సేత్త్వమును మ్మిశ్రించును. ప్రస్తుతిము ఇస్సంగ్గాండుల సేత్త్వ
 వైరున్న ఎ. వి. ప్రాడో వి. సి. యన్ గా రీకాలమున నీప్రస
 మలకరింతును.

ఛార్జ్స్ కేంజరును విడుదల చేయుట. — రిఫ్యులెక్టరుల
 వారిని కలవ వొంగిలింపు చుండెనని అనులాపురము ఛార్జ్స్
 కేంజరు పి. ఆర్. రత్న స్వామి అయ్యుర లి. ఏ. వై కేసుచేయ
 బడెను. ఈతిదు నేరస్తుడు కాదని దక్షిణ మలబారు సెషన్సు
 జడ్జిగా రిడిస్మిషన్ తీర్మానించిరి.

భీముని పట్టణమున వైశ్యసభ:—విజయనగర వాస్తవ్యులగునట్టియు మాపేర్ల రామమూర్తి శెట్టిగారికి దొరతనమువారు రాయినా హెబుబిరుదము నొసంగినందులకు భీమునిపట్టణమున వైశ్యసంఘమువారు సమాజేశమై దొరతనమువారికి తమసంత సమును తెలుపుటకు తీర్మానించిరి.

ప్రశ్న 105:— ప్రశ్న:— పంపిన 20716 ప్రశ్నకు
జవాబు చేసినది బొంబాయిలోని శరాసుప్రతినిధులకు తెలి
జేయబడినది. బొంబాయిలో జరుగబడిన మొత్తమున కంతయు
సంతోషించుచుంటిమియు, ప్రాధాన్యతకొనుచున్న వందన
ముఖ: దారితరు తెలియు జేయవలసినదనియు శరాసుమంత్రి
ప్రవాసకు.

ఇండియా ఆర్థిక కాఖ:-1915 సంవత్సరమున జరిగిన పోటీపరీక్షలలో కలకత్తా ప్రెసిడెన్సీ కళాశాల విద్యార్థులు ప్రఫుల్ల చంద్రచౌదరి, హేమేంద్ర కుమారబోసు అనువారలు ఇరువురు ప్రథమ యిరువురగు నుత్తీర్ణులై, అందువలన ఆ కాఖ యందు ప్రావీణ్యములుగ నని చేయుటకు వీరు ఉభయముల యొక్క కొనబడిరి.

అందఱు జనవరి 26. — ఓవలీయర్లు లాబోరియస్‌లో
 బ్రాహ్మిని సింగిలమీద ఆంగ్ల సేవకు ఫీరంగులను గాల్చి
 నది. వానివలన క్రైస్తవ స్థావరులలో నొక బాంబుల కొట్టు
 ప్రేరితమైనది. లూన, హూజియెద్ద జర్మనులు ఫీరంగులను
 కాల్చిరి. ఇరుప్తులను ప్రమాదకరమైనది. ఆంగ్ల
 సేనానిగ్రుత్త పె ఖేయిగా నుండిరి.

పరాసువారి ప్రకటనము.

పారిసు జనవరి 26:— బెర్లిన్ నగరంలోని బాయిసింగ్స్ ఆగ్నేయమున అంగ్లపరాసు శిక్షణదళము శత్రుస్థానములపై తీవ్రముగ ఫిరంగులబరిచి నష్టమును కలిగించెను. దంకిగ్గా పేటలమీద 2 జర్మనువిమానములు ఉడచుచున్న 15 బాంబులను వేసివది. 5 గురు హతులైరి. ముగ్గురికి గాయములు కలిగినవి. న్యూబెర్లికి తూర్పున అర్మీయిగుయెద్దుకు వెయిల్ ప్రాంతమునను ఫిరంగులు కాల్చబడినవి. ఆచట చాల శత్రువుల ఫిరంగులు అడచబడినవి. ఎయిస్ బుర్గర్మున క్రొన్విజ్లాలో నొక శత్రువుల చరకరాలగునూ మేము తరిమివేసితిమి. బెర్లి ఆచేత వంతెనమీద జర్మను పెద్దఫిరంగులు గుడ్డకు వేయబోగా మేము పెద్దఫిరంగులను గాల్చి వారి నడచివేసితిమి. మ్యూజిమెట్టా మీద మాప్రాంతమున ఒక చిన్న శత్రు సేన తీవ్రముగ ఫిరంగులను గాల్చి మాకందకములను చేరరాగా మేము తరిమివేసితిమి. వాస్టెనులో మాఫిరంగులు మామాలాబు ప్రొప్సిరులమొద్ద శత్రుస్థానములపై ఫిరంగులను కాల్చినవి.

కెనడా

కెనడావారియోడను: ముందులు

అండను జనవరి 25:— నార్మన్ అను కెనడావారి యోడనుండి వేసరిని లింగ్ములునకు తరిమివేసెను.

రుష్యా

రుష్యావారు ముందునకు వచ్చుట.

అండను జనవరి 25:— పెట్రోగ్రాడు—రుష్యావారు పిక్ నుగ్గునకు 8 మైళ్లలో నున్నారు.

రష్యను సేనలు ముందుకు పోవుట.

పెట్రోగ్రాడు జనవరి 25:— రష్యను సేన లిప్స్కు పిక్ నుగ్గునకు మాకుమైళ్ల దూరములో నున్నవి.

ఒడిందబడిన తురుష్కులు.

పెట్రోగ్రాడు జనవరి 25:— అతడిమితమును ముద్దపాకరముల దిగబడిన ఒడిందబడిన తురుష్కులు ఎత్తెరను దుర్గములకు వెనుకలై ను జూడక ఒకేచేరిని పారిపోవుచుండిరి. వెనుకబడిన తురుష్కులపై సేనలు చెవిరిపో గ్రామములలో దాగియుండిరిగాని అవ్యయగుర్రపుదళము వీరిబంధించుచున్నది. నిన్నటి దినమున అల్పికదళము ఎత్తెరను కోటల సమీపించెను.

ఎత్తెరముదగ్గములపై ఫిరంగుల గాల్పుట

పెట్రోగ్రాడు జనవరి 25:— తురుష్కులవారదోలుచు మేముక 700 నైరికులను ఫిరంగులతో సోపుచుండినట్లుగా బట్టుకొంటిమి. ఎత్తెరము దగ్గములపై ఫిరంగులు కాల్చబడుచున్నవి.

ఎత్తెరము కోటలలో 120000 తురుష్కులైనవ్యయకలను. తురుష్కు సేనల వెంటదరులుటలో రష్యనులు 50 నైరికోద్యోగులను, 4 వేల సందినైరికులను, మరఫిరంగులు మున్నగు సభిక మగు యాధ్యపాకరములను బట్టుకొనిరి ప్రయరింపబడిరి.

ఇటలీ

ఆస్ట్రియావారు ముందునకు వచ్చుట.

అండను జనవరి 24:— రోమ—ఆస్ట్రియావారు మ్యూజిటారిని ప్రవేశించిరి ఏభేర్ముకు తరిమివేసెను.

అంట్లాం—గరిసానుంకాలమున ఆస్ట్రియావారు మ్యూజిటారిని ప్రవేశించితిమి ప్రకటించిరి. కాని ఖయివేలబట్టితిమిని డెలువలేను. సర్వియావారు రుక్మభటులు వెనుకకు పారిపోయిరి. నిక్సెన్, డెనలాగ్రాడు, పొడ్గోల్జ్ నునువారిని ఆస్ట్రియావారు రాకమించిరి.

సలొనికా— ఆస్ట్రియావారు బల్గేరియావారును బెర్లును చరకరముకొనిరి. బల్గేరియావారు ఖలొనాకు బోవుచున్నారు. ఆస్ట్రియావారు మరాజోద బోవుచున్నారు. ఇన్స్ బ్రుక్ సాషాగారు ముద్దప్రకటనలు చేయుచున్నారు.

ఈజిప్టు

ఈజిప్టుయుద్ధము.

అండను, జనవరి 25:— ఈజిప్టులో ఈ నెల 28వ తేదీని జనరలు వాలను గారు సేవలకు శిశువులపైకే నడపి యోడింతి తరిమి వారి కిదిరములను తగులబెట్టిరి.

ఈజిప్టులోని వ్యవస్థ.

అలహాబాదు జనవరి 26:— కయూ విలేఖకుడువయె నీరు పత్రిక కిట్టుకెలికబడినను—గల్వాకునకు పశ్చిమమున 8 మైళ్ల దూరమున వాడిరబీతు ఆనువ్రవేశకు కలదు. 8 వేల మంది అగర్బీ లిట విడిసిరి. వీరిని తరిమివేసె క్రిస్టును ఉడచుచున్న 15 సిమ్కబటాలు ఆదిగాగల నైస్యములు వల్లాతు నుండి బయలుదేరినవి. సారాటును మిశ్రముడలి సేనలు విజయముడెను. వల్లాతు నాకాశ్రియము—కుండు నాకలలోని ఫిరంగుల సహాయమున అగర్బీలు తరిమివేయబడిరి. వీరికి 200 మంది నష్టమైరి. చుకు నష్టములు స్వల్పము.

స్నా బె అను అంగ్లా ఇజిప్టుకు నైకోద్యోగి ఆస్త్రియాముగ బంబులు అధికారి కృత్యమున భగ్నపరుపబడినది. ఇది అంతయు ఈజిప్టుకేసుల భావము లేవారి ద్రోహమున్నవో చక్కగ నూచియును. టర్కివారితో 17 మాసములు యుద్ధమైరి. ఒకసంవత్సరమునకుండి వారి ప్రభుత్వమునుండి విముక్తికలిగిరి. సేనువైసకోపల జరుగుచుండిరి విషయముచే కుకజెంద కుండ ఈజిప్టు ప్రజలు కాంతికుభవించుచుండిరి. అలహాబ నల్వాపాత్రికముల నుండి మానేసబడివేయుటనే ప్రజలవదడెలో భేదము కలుగలేదు. వీరు తుపాడిపంబలకాదుగో ఫలసాయమును భద్రము చేసికొనునట్టికారిలో జేరినవారు.

సెరెయనిక అరబ్బులు.

ఈఅరబ్బుల వైరభావము ఈజిప్టుకులపై దృఢముగ నాటుకొనలేదు. ఎరనాలు యుద్ధడింపబడునని తలచుట సహేతుకముకాదు. సెరెయనికము చేసతరబ్బుల ఈజిప్టుకులపై పుగొలిపెనని అభిప్రాయపడిరి. కాని ఇదిఅసత్యము. వీరలకును ఈజిప్టుకులకును వైరము పొడిగింది. తురుష్కులపైని కొద్యోగులు, బర్మకు ఏజెంట్లు.

అమెరికా

అమెరికావారి యుపంతుస్తి.

అండను జనవరి 25:— వాషింగ్టన్—శత్రువులతోడ వర్తకముచేయవద్దనికానియును బ్రిటీషువారేర్పరిచిన చట్టమునముఖా బెట్టుటలన అమెరికావారి వర్తకమునకు నష్టము కలుగునని అమెరికావారికవమువారు వెల్లిరి.

అక్రియముగ నల్ల యాదు నెగురుచేయుట

అండను జనవరి 25:— అకరుముగ నల్లయందు నెగురుచి చేసినందులకు అమెరికాదేశీయులగు కోమలు కోవిరగను, సేనవదన మార్పు అనువారలను 500, 200, 100, పానులు జరిమానానిధింపబడిన. మేంగ్ మోనర్ల మార్పు 900 పా. విలువగల నల్లయందుతో పట్టుబడిన ఫిర్యాదులు తెలిపబడినవి.

లూసిటానియా విషయము.

వాషింగ్టను జనవరి 26:— లూసిటానియాగూర్చి తెరకుస్తాపు గారు లూసింగు గారితో మాటలాడిరి. అతడు ఇదికొన్ని సదుపాయములను చూసినుగాని ఇంకెవరవను సేయు నొప్పుకొనలేదు.

లూసిటానియా విషయము.

వాషింగ్టను జనవరి 26:— వెనెడెంటు నిల్వగుగారి తో వాలోచించి లూసింగు గారు లూసిటానియా విషయమున జర్మనుల కడపడి మాచనలకు తిరస్కరించిరి. కాని ఆ మాచనలు కేవలము బర్లనీయములగు లేవు గాని నింకను రాయబారములు జరుగుచున్నవి.

జర్మనీ

జర్మను ఆధిక్యత.

అండను జనవరి 26:— జర్మనీలోని పెద్దబాంకుల వారందరును సమావేశమై ఈసంవత్సరము ఆగస్టునకు లోపుక యుద్ధమునగియకున్న జర్మనీ పూర్తిగా కష్టపడుని తీర్మానించిరి. గాన నట్టికతి కలుగకుండ సందిచేసికొనవలెనని జర్మకు నాయకులు దొరతనమువారి నొత్తిడి కలిగించుచున్నారు. గాన జర్మకులు సందిపుయత్నములు చేసెనను గాని వారిపుయత్నములు నెగ్గనివో ఏది ఎటులైనను వారుయుద్ధము సాగించెదరని దాటదడము విలేఖరి డెయిలీ టెలిగ్రాఫుకతికవ వ్రాసెను.

గ్రీసు

నై మూనికదళము చేసిన యమానుషకృత్యము.

అండను జనవరి 26:— సలొనికా— మొనాస్టిరీయొకను ఘెన్ గెలియాదకుబడిన వై మూనికదళము ఉదయమున 7 గంటలకు బయలుదేలిరెండుభాగము లయ్యెను. ఒకభాగము మొనాస్టిరీమీదకును రెండవది ఘెన్ గెలియాదకును పోయెను గంటకు 70 మైళ్లవరకున నది యెగురుచు బోయెను. కొన్ని విమానములలో ఫిరంగులుగలవు. ఫిరంగి వారలకు వైద్యకాలము మొదలగు కట్టడముల నిరూపించిన తరుములుగలవు. ఇట్టి కట్టడములకే మియు నష్టముకలుగజేయక వారు మరలిరి. మార్గయంతటను విమానములకు పక్కనాటుగ గంటకు 40 మైళ్లవరకున గాని విసరుచుండెను. వారు రే వేల యెగురుల యెత్తుగలవర్తకములను దాటిపోవలసివచ్చెను.

సెరెయనిక ముట్టడింపబడునా?

అండను జనవరి 26:— సెరెయనిక ముట్టడింపబడునని యెగురుల సేనానుల ఏకాభిప్రాయము. ఈముట్టు సెరెయనికా ఇంకపదానై ఆగత్యముల వంతెనములపై గురవి మరమ్మతు చేయవల్సింపలేదని వేల విమానములకున తెలియబడినది అని సెరెయనికా విలేఖరుడు మెసాగొనాత్రికవ వ్రాసెను.

సెరెయనికా మాకియ్య వాదాగ మొనరించిన గాని ముట్టడిలో పాల్గొననుని బల్గేరియనుల చట్టబట్టి యున్నాను. ఇందు వలన ట్యూటకులకు జ్యేష్ఠముజరించినవని మార్షింగు పోర్టు పత్రికా బుఖారెట్టువిలేఖరుడు వ్రాసెను.

సెరెయనిక వ్యవస్థ.

అండను జనవరి 24:— సెరెయనికానుండి సాంకేయిక వంగరి గాస్ట్రియా దొకకు అచ్చటి వ్యవస్థను నైకోవార్తా పత్రికల కెలిగించెను. సెలియాన్లీ సిగోల్ లోన వడుకుండున గాను కందకము లీతని కాశ్మర్యమును గొలిపెనని. ప్రభుకు వక్షణ కృత్యముల గీర్తి నైకోద్యోగులు జూచిరి. కందకములు, సేలమాన్యములును ఎట్టి జర్మను అర్థిలరీయును భేదించజాలరు. ఫిరంగులు చక్కగ మురుగుపరుపబడినవి. వీరి చలనమునకు కావలసినంత స్థలముకలదు. ప్రొండెన్స్ లోని జర్మనీవారి స్థానములైనను సెరెయనికాలోని మిత్తుల సత్తలు కట్టడములకు సరిరావని గీర్తిల అభిప్రాయము. వక్షణ కట్టడములు అంతికాలమునకే కలిపింపవలసి వచ్చింపజేయుచున్నది. అంగ్ల పరాసు దేశములకు బలమగు శిక్ష శిష్టు దళము కలదు. తమ స్థానముల నన్నివిధముల బహుత్తి సోనయ్యకొని తగురీతికి తమ సేనల బలపరుచుకొని అనంతరమున ఆర్మేనియా నుండి వచ్చు ఇటాలియనులతో మిత్తు దలిసేనలు కలసి కొనుకు. సెర్వియాను నిడిపించు నిమిత్తము ఇటాలీ తనము ముట్టడి కార్మముల పూనుకొనుచు. సెరెయనిక వ్యవస్థ మాడ వెట్టలో నాత్రము కలిగించుచున్నది. సెరెయనిక వ్యవస్థల కొలంప కుండు ఇతరువారి నైకోవలసప్రయోగో డొరికలపక చరించుచున్నది. యుద్ధ పరికరములతో నిండి సాదయగుపంతులపడి కాంప్టాంటి నోపిటు ఎన్నుకెను ప్రెయిసు నాకుండిన నైరికుల సేనవేల గొనవచ్చును. ఈమున్నగు ఆశముల బుడానెట్టు విలేఖరుడు మార్షింగు పోర్టు పత్రికచే సరియ జేసెను.

జర్మనీ

ఆస్ట్రియా చక్రవర్తి

అండను జనవరి 25:— చక్రవర్తి గారికి ప్రాణముమీడికి రచ్చినదని “వేజింగునకు” తెలియబడినదని డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్ పత్రిక కోమ విలేఖరుడు తెలియజేసెను.

బల్గేరియా

బల్గేరియా రాజకాదు.

అండను జనవరి 25:— ఈనెల 18వ తేదీన డెయిలీ మెయిలుపత్రికావిలేఖరి కాంప్టాంటి నోపిటు నిధుకుతలేను. ఘెర్లి సేనుపాజు గాను కయిజున గారును కలిసికొనుటకు చూచెను. విందునకుడ వాతమువల్లెను. 8 సంవత్సరములక్రితము నీకు కయిజున గారి మాదిరిని, వాటికిని వేటికిని చాల భేదముగుపడినది. ఆయనతల పూర్తిగా నెగ్గిపోయినది మహావ్యధచే కృంగిపోయినట్లుదని మాయకొముము కనబడినది. దగ్గు బస్తాముగ వచ్చుచుండెను. ఆయన తలచుగా నేను మాల నడ్డుపెట్టుకొని దగ్గుచూడితి. అదింగులో నాకుం ఏమియును తి:నలేదు.

బెల్జియము

బెల్జియం ప్రత్యేకసంధి

అండను జనవరి 26:— బెల్జియంవారు బర్మకులతో ప్రత్యేకముగ సందిచేసికొన వారుచున్నారను వదంతులు సత్యములు గానవి బెల్జియం దొరికెనువారు ప్రకటించిరి.

గోధుమల ఏనుగులి. — 1915 వ సంవత్సరము డిశంబరు నెలలో దొరతనము వారు స్వంతముగ గోధుమలను ఏనుగులి చేసినట్లు. 1915 ఏప్రిల్ మొదట డిశంబరు వరకును దొరతనము వారు 488400 టన్నుల గోధుమలను దొరతనము వారు ఏనుగులి చేసిరి దారి నెల యరి 65,00,000.00 దానిలో 407,200 టన్నులు అంగ్ల డిశమునకు 14400 టన్నులు జిప్సోలైట్లకును 1200 టన్నులు మ్యూగోజోలకును 5600 టన్నులు హేలంకుకును 5000 టన్నులు ఆస్ట్రోయాకును పంపిరి. వర్తమాన ప్రత్యేకముగ నరంగులో 245 టన్నులును డిశంబరులో 247 టన్నులును పంపిరి. సెల్ ఫోమ్ముడి నెలలలోను మొత్తము 116100 టన్నులు పంపిడినవి. నెల ను 151200.0000 దానిలో 98000 టన్నులు అంగ్ల డిశమునకును 12700 టన్నులు ప్రాచ్యకును 3100 టన్నులు కేఫుకోలనకిది తక్కిన 2800 టన్నులను మాస్కోబుడెను హింనుహంకాంగు తూర్పు ఆఫ్రికా నెటాలిబర్గ్ మున్నగు ప్రదేశములకును పంపిడినవి. మొత్తమును ఏనుగులి 1918 లో కన్న 003 44 రెటులికినది.

THE GREAT WAR.

"Blockade Farce": Effective Government Reply.

ALLIES' POSITION AT SALONIKA IMMENSELY STRENGTHENED.

Situation in Egypt: People Unperturbed.

ENEMY TRADING ACT: UNITED STATES' NOTE TO BRITAIN.

KAISER: A TIRED BROKEN MAN WITH WHITE HAIR.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

Trading with the Enemy Bill Passed.

LONDON, January 26. The House of Commons has passed the third reading of the Trading with Enemy Bill.

50,000 Additional Men Voted for the Navy.

The House also voted 50,000 additional men for the Navy.

Enemy Trading Act.

American Note to Britain.

LONDON, January 26. WASHINGTON.—An American note to Britain regarding the Enemy Trading Act contends that it is impossible to damage German commerce without harming the interests of the United States. The American Government considers that the product of a subject of a belligerent State residing in a neutral State should be regarded as neutral. Compensation will be requested for injury to American trade due to the Act.

WASHINGTON.—The American Government has objected to the application of Britain's Trading with the Enemy Act as affecting American Trades.

Result of a By-election.

LONDON, January 26. The result of the Mile End by-election:—
Mr. Warwick Brookes, (coalition) 1991.
Mr. Brilling, (Independent) 1615.

Bills Read and Passed in the Lords.

LONDON, January 26. The House of Lords has passed the second reading of the Military Service Bill and the third reading of the Parliament Bill.

Importation of Luxuries.

Statement By Mr. Runciman.

LONDON, January 26. In the House of Commons Mr. Runciman, referring to the proportion of available tonnage devoted to the importation of luxuries, said that the Government was considering the means of excluding unnecessary.—("C. and M. Gazette's cable.")

Cotton Growing in India.

ITS ENORMOUS POSSIBILITIES.

Cotton Growing Association Chairman's Remarks.

LONDON, January 26. In an address before the Society of Arts Mr. Hutton, Chairman of the Cotton Growing Association emphasised the enormous possibilities of India and the value of assistance rendered to the Indian Government by the Association by reporting on the New types of cotton. Dealing with the steps taken by the Association to meet the crisis at the outbreak of the War, Mr. Hutton paid a tribute to the patriotism of the banks in providing credits of half million sterling to enable the Association to finance various crops. The council's view was that the industry had received a setback and would require careful nursing to enable it to resume its advance. Cotton and seed produced under the association's auspices were now worth over a million sterling annually and the work was only beginning. There were large districts in Africa still untouched and in Mesopotamia there were possibilities of growing sufficient cotton to keep the spindles of the world fully employed.

Help For London Missionary Society.

A Divine's Appeal.

LONDON, January 26. Dr. Robert Horton in a letter to the "Times" appeals for funds to prevent the withdrawal of London Missionary Society from Mirzapur.

A Military Promotion.

LONDON, January 26. Brevet Colonel A. W. Borbes has been gazetted Embarkation Commandant and Temporary Brigadier-General.

Sir Douglas Haig's Report.

Aircraft Activity on all Sides.

LONDON, January 26. Sir Douglas Haig reports successful bombardments of Ouvillers, LaBoisselle Le Broux and Boesinghe exploding a bomb store in the enemy lines. German artillery was active about Loos and Hooge. Aircraft on both sides was active. We maintained supremacy.

The British Blockade.

American President's Attitude.

LONDON, January 26. The "New York Tribune" learns from an official in the confidence of President Wilson that the President's attitude towards the British Blockade is one of postponement. He will continue to protest sharply, but he does not expect and does not desire, compliance. He is resolved not to yield to German manoeuvres to embroil the United States and Great Britain, and he intends to settle with Britain after the war.

The Compulsion Bill.

The Debate in the Report Stage.

LONDON, January 26. In the report stage of the Compulsion Bill Mr. Walter Long moved an amendment that the question whether a man was "a man who was deemed to have enlisted and been transferred to reserve" should be decided by a court of summary jurisdiction, and that a man should not be liable to death for disobeying the order calling him up for active service; no such proceedings should be instituted except during the war and for six months afterwards. The amendment was accepted.

Mr. Pringle pointed out that there was nothing in the Bill to prevent putting men under, it under martial law for industrial compulsion. Mr. Pringle moved an amendment to prevent men under the Bill being employed unwillingly on civilian work.

Mr. Bonar Law repeated the Government assurance on this subject and said that Mr. Lloyd George was equally bound with any Cabinet Minister to see that the Bill was not used for industrial compulsion. The Army authorities objected to the insertion of the actual words proposed, because it would differentiate men under the Bill from ordinary members of the same regiment. He appealed to the House not to insert the amendment.

The amendment was withdrawn. Sir John Simon said, in spite of all the Government had done, it was impossible to make the Bill acceptable to conscientious objectors and remove the fears of industrial compulsion. Abstinence from voting would be interpreted to mean that his opposition to the Bill had been overcome. He must therefore vote against it. Sir John Simon spoke amid impatient interruptions.

Mr. James Thomas (Labour) accepted the Government's assurance that did not intend to bring in industrial conscription. He would do his utmost to see the Bill was carried out, though he did not consider that it was justified.

Mr. Bonar Law dwelt on the remarkable change in the feeling of the House since the Bill had been introduced. There was now not a single member who was not determined to make the Bill produce the good results which the Government expected. We had secured by the Bill the million men who were absolutely necessary for victory. He paid a tribute to the sacrifices of the working classes proving that the whole country was determined that the Government should carry out all steps, however repugnant to our preconceived ideas, if they were necessary for victory. He believed that the general consent shown in the House would also be found in the country on the application of the measure.

German Goods on Neutral Ships.

Interesting Discoveries.

LONDON, January 26. A party of neutral journalists has been permitted to examine German goods found in the mails on neutral ships. They constitute a museum of articles of all kinds sent under false descriptions in the attempt to carry on foreign trade, and also enormous quantities of propaganda literature in all languages. Some of the books are falsely described as having been printed in London and Paris.

THE "BLOCKADE FARCE"

Press Bureau's Statement.

LONDON, January 26. The Press Bureau has issued a detailed statement refuting the allegations of the ineffectiveness of the British blockade or that it allows enormous quantities of goods to reach Germany through neutrals. The statement gives figures showing that the statistics of leakage are greatly inflated, and points out that in many cases increases of imports to neutrals are due to the fact that their supplies are normally drawn through Germany. The statement instances the excess of rice imports into Denmark, amounting to three thousand tons, and says that even if the whole excess were exported to Germany it would represent barely one per cent of the yearly requirements. A considerable quantity of tea which has been imported by Denmark has probably gone to Russia since Copenhagen has largely succeeded to Hamburg's entrepot trade. Large quantities of cotton were imported by neutrals in the early months of the war but imports have been res-

TELEGRAMS.

stricted to normal quantities since April. The statement mentions the interesting fact that, in order to obviate the inconvenience and delay of removing cargoes of neutral ships, large quantities of contraband have been allowed to proceed to their destination on condition that they are returned to England or detained during the war. The statement points out that neutrals should be allowed to import the quantities normally imported with perhaps a small addition to allow for the natural growth of trade.

Discovery in A Swedish Steamer.

LONDON, January 26. The Foreign Office announces that fifteen cases of copper, labelled "hammers" found on a Swedish steamer from South America, contained four hundred revolvers.

German Seaplane Over Dover.

Pursued by British Machines.

LONDON, January 26. An official announcement says that a German seaplane appeared over Dover this afternoon. It was engaged by all the anti-aircraft guns. Two British machines pursued it.

A Dominion Liner Sunk.

LONDON, January 26. A telegram received in Liverpool states that the Dominion liner "Norseman" has been sunk.

Beached.

The liner "Norseman" has been beached. No lives have been lost.

A Wilson Liner Attacked.

By German Destroyers in Swedish Waters.

LAHORE, January 25. LONDON, January 25th.—A "Politiken's" Malmö correspondent states that two German destroyers attacked the Wilson liner "Lambert" in Swedish waters. A Swedish warship forced the destroyers to leave Swedish waters.—("C. and M. Gazette.")

Viscount French of Ypres.

LONDON, January 26.—Field Marshal Lord French has been gazetted Viscount French of Ypres.

Obituary.

LONDON, January 26.—The death is announced of Dean Pigou.

France.

Air Raid on Nancy.

A German Warning.

LONDON, January 26. PARIS.—Shells in Nancy wrecked a few houses. Three German aeroplanes dropped bombs on the town and also messages warning the inhabitants that there would be another bombardment on the Kaiser's birthday.

Latest Paris Communique.

LONDON, January 26. PARIS.—The Communique says the British and French artillery south-east of Boesinghe in Belgium violently bombarded and seriously damaged the enemy works. Two German aeroplanes in the morning dropped fifteen bombs on Dunkirk suburbs killing five persons and wounding three. There was lively cannonade in Artois, east of Neuville, and in the Vailly region where several enemy batteries were silenced. We dispersed an important enemy convoy in Craonne district North of the Aisne. Heavy German batteries attempted to shell the bridge at Berry-au-Bac but were damaged by our heavy guns. A small enemy detachment in the Mouilly Sector on the height of the Meuse attempted to approach our lines after a heavy bombardment but was easily dispersed by our fire. Our artillery in Vosges effectively shelled the enemy positions at Muhlbach and Stossvibr.

German Offensive.

Repulsed with Heavy Loss to Enemy.

LONDON, January 26. PARIS.—A communique says:—There was artillery activity throughout the night in Belgium. It is confirmed that the Germans attempted advance at the mouth of the Yser was frustrated by our guns, the enemy suffering appreciable losses. The Germans resumed in Artois an attack in the region of Veuville on a larger scale. There was a fresh series of mine explosions and most violent bombardment on a front of 1,500 yards. The French guns drove back the advancing Germans, who only got into two craters.

Russia.

Russian Captures.

Bombardment of Erzerum Forts.

LONDON, January 26. PETROGRAD.—A communique says:—When in pursuit of the Turks we captured an artillery convoy and seven hundred men. Our artillery is again bombarding the forts of Erzerum.

PETROGRAD. The number of Ottoman effectives at Erzerum are 1,20,000. During the pursuit towards Erzerum the Russians captured fifty officers, four thousand men, scores of machine guns and an enormous quantity of war material.

Defeated Turks in Headlong Flight.

LONDON, January 26. PETROGRAD.—The defeated Turks are in headlong flight towards Erzerum and continue to abandon enormous quantities of war material. Stragglers are scattering and hiding in villages, but they are unable to escape the Russian cavalry, who appeared yesterday before Erzerum.

TELEGRAMS.

The Russian Advance.

LONDON, January 26.—PETROGRAD.—The Russians are now three miles from Pinsk.

Greece.

Air Fleet's Great Feat.

How the Raid on Monastir was Accomplished.

LONDON, January 26.

SALONIKA.—The Air squadron which attacked Monastir and Ghevegheli started at seven in the morning and divided into two parts. One went to Monastir and the other to Ghevegheli. The rate of flight throughout was seventy miles an hour. Some machines were provided with guns and airmen and furnished with a chart showing positions of hospitals and red cross buildings, which they carefully avoided injuring. The airmen had to contend nearly the whole journey with a forty mile gale blowing from their flank, and had to cross mountains six thousand feet high.

Austro-Bulgarian Advance.

Occupation of Skutari and Other Towns.

LONDON, January 26.

ROME.—A telegram received in Athens states that the Austrians have occupied Skutari.

AMSTERDAM.—The Austrian communique announcing the occupation of Skutari last evening does not mention prisoners. It says that the Serbian garrison retreated. The Austrians also occupied Nikitch, Danelograd and Podgoritza.

SALONIKA.—The Austrians and Bulgarians have captured Berdt. The Bulgarians are proceeding to Valona and the Austrians to Durazzo, where Essad Pasha is making military preparations.

Will Salonika be Attacked?

Allied Commanders' Opinion.

LAHORE, January 26.

LONDON, January 25th.—The "Messagero's" Salonika correspondent expresses the opinion and claims that the allied commanders agree that Salonika will not be attacked. Air scouting shows that necessary repairs to the roads and bridges on the Uskub-Salonika Railway have hitherto not been attempted.

The "Morning Post's" Bukharest correspondent says that the Bulgarians persist in their refusal to join in an attack unless they are promised Salonika. This has created much bitterness with the Teutons.—(C. and M. Gazette's) cable.)

The Salonika Situation.

Account by an Escaped Bulgarian.

ALLAHABAD, January 26.

LONDON, January 25th.—The "Morning Post's" Budapest correspondent sends an account of the position at Salonika which is supplied to the military journals by an escaped Hungarian. The latter is particularly struck with the French trenches between Salimani and Sarigol, the first and second stations on the Salonika-Dairan line. Greek officers who saw the preliminary works say that they show that the communication trenches and the underground positions will withstand any German artillery and provide easy movement of great guns between different well-hidden placements. The Greeks do not believe that even the German positions in Flanders are comparable with the Allies' fortification in Salonika. They anticipate that the defences will shortly extend to Kilindir. The Anglo-French force possesses the most powerful artillery. Greek military opinion is that after perfecting their work, the Allied troops, adequately strengthened, will effect a junction with the Italians from Albania, who will commence an offensive with a view to the liberation of Serbia. The correspondent adds that the Salonika situation is viewed with uneasiness at Budapest. The presence of the Allies engages an immense army and the railway which is expected to relieve the sufferings of the people at home is overburdened with supplying troops. Even the Constantinople express, which left loaded with war materials for Sofia, returns crowded with the wounded. ("Pioneer's" cable.)

Belgium.

Baseless Evil-Minded Rumours of Peace.

LONDON, January 26.

The Belgian Government declares that evil minded rumours regarding the conclusion of a separate peace between Germany and Belgium are baseless.

EGYPT.

Enemy Dispersed; Camp Burnt.

LONDON, January 26.

It is officially announced that in operations in Egypt General Wallace's column attacked a hostile camp on January 23rd. The enemy was dispersed and camp burnt.

The Situation in Egypt.

An Arab Force Driven Off.

ALLAHABAD, January 26.

The "Pioneer's" Cairo correspondent writes that on Christmas morning the troops, including the 15th Sikhs, moved from Watruh in order to drive out a force of some 3,000 Arabs who had for some time taken up their position in Wadi Wajid some eight miles to the west of Watruh. The operations were completely successful, and with the assistance of the guns of the ships in Watruh harbour the Arabs were driven off far to the West, leaving over 200 dead in the desert. Our casualties are reported to have been slight.

Sentiments of Egyptian Nation.

The correspondent continues:—The information given in my last letter with regard to the treacherous killing of

TELEGRAMS.

an Anglo-Egyptian officer, Snow Bey, is now officially confirmed. All this is an unmistakable indication of the direction in which the sentiments of the Egyptian nation are turning, and as a result we find to-day, after seventeen months of war and one year of freedom from the suzerainty of Turkey, that the country is at rest and quite unperturbed by the events that are taking place within and without its borders. The withdrawal of our forces from Anzac and Suvla has by no means affected the attitude of the masses, who are far too much interested in their agricultural occupations and the disposal of their produce.

The Cyrenaica Arabs.

The correspondent says that the hostile attitude of Cyrenaica Arabs—erroneously attributed by some to the incitement by the Grand Shaikh of Senussa, but in reality due to the activities of Turkish officers, who were left there after the Italian war and to German agents, materially assisted by money and munitions brought over by submarines—has made no impression on the Egyptians, and there is little reason to anticipate a second attack on Eranal.

Sweden.

Consider the Swedish Point of View.

Sympathies Avail us Little.

LONDON, January 26.

The following is the continuation of yesterday's message. The Premier nevertheless repeated with emphasis his previous declaration that they had to reckon with contingencies where the maintenance of peace in spite of all efforts might not be possible for Sweden. Only Swedish points of view could be considered. Sympathies could decide nothing.

Mr. Ford's Peace Committee.

Arrives in Stockholm.

LONDON, January 26.

STOCKHOLM:—The Committee of the Ford Expedition has arrived here and will remain until peace negotiations are officially begun.

Austria.

The Emperor's Health.

LAHORE, January 26.

LONDON, January 25th.—The "Daily Telegraph's" Rome correspondent says that the Vatican has received grave news of the Emperor-Francis Joseph's health.—(C. and M. Gazette's) cable.)

United States.

The "Lusitania" Crime.

German Ambassador Confers with Mr. Lansing.

LONDON, January 26.

WASHINGTON.—Count Bernstorff has conferred with Mr. Lansing on the subject of the "Lusitania". It is understood that he made further concessions but has not yet disavowed the crime.

Proposal Rejected.

WASHINGTON.—Mr. Lansing with the approval of President Wilson has rejected Germany's latest proposal for the settlement of the "Lusitania" affair but negotiations are continuing as the proposal is partially satisfactory.

Germany.

The Kaiser's Health.

The 'Daily Mail' Correspondent's Personal Impressions.

LONDON, January 26.

The "Daily Mail" Correspondent who arrived at Nish on January 18th from Constantinople saw King Ferdinand meet the Kaiser. The Correspondent attended the Banquet. He says the Kaiser was remarkably changed since he saw him eight years ago. His hair was quite white and his face that of a tired broken man. He was perpetually using his handkerchief to relieve constant coughing even at the Banquet where he ate practically nothing.

Germany's Financial Position.

Complete Ruin Anticipated before August Next.

LONDON, January 26.

The Rotterdam correspondent of the "Daily Telegraph" states that at a recent meeting representatives of all great German Banking Institutions arrived at the conclusion that the continuance of the war after August next would involve Germany in bankruptcy and irretrievable ruin. Financial leaders are consequently bringing the greatest pressure to bear on the Government in order to induce it to conclude peace before Germany is forced to encroach upon the balance of her monetary margin, which must remain intact if she is to resume her commercial and industrial existence after the war.

The correspondent adds that Germany is certain to make peace overtures next autumn or sooner, and if these are rejected the militarist party will continue the war regardless of the consequence. (Statesman Cable.)

Rigging of Exchange.

The "Times" city article says that in view of the continued decline in the exchange value of mark great significance attaches to German federal councils in order that the only firms nominated by the Imperial Chancellor shall be permitted to transact business. "In foreign coin notes and short term bills on foreign industries". The firms in question will be under the control of Reichs Bank which will fix the rate of exchange for the United States and other neutral countries as also for Austria-Hungary and Bulgaria.

The article continues:—Presumably the procedure will be for Reichs Bank to sell exchange where needed but by doing business at a loss or exporting gold or foreign securities as the amounts payable abroad by Germany are comparatively insignificant these heroic measures may temporarily succeed, but neutrals are not likely to be impressed by this obvious rigging of exchange. (Statesman Cable.)

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Delhi.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, January 26.

The following telegram dated the 25th instant has been received by H. E. The Viceroy from the Secretary of State:—

The Russians report continued bombardment of Erzerum forts and defeat of a Kurd detachment north of Lake Van. The Artillery bombarded German entrenched parties in the Dvinsk front and in middle Strypa, Galicia.

The British report exploding a mine near Steldi and successfully bombarding the enemy trenches near Armen-tieres, causing considerable damage.

The French report that the enemy carried out an extremely violent bombardment near the mouth of the Yser. The French artillery prevented the enemy leaving the trenches. The artillery was also active on both sides of the Hetsast, where small enemy parties attempting to cross the canal were repulsed.

Thirty two French aeroplanes bombarded the cantonment at Monastir and Gevgheli. A German seaplane passed over Dover on the afternoon of the 24th January, pursued by two British aeroplanes.

Defence of India Act.

Summary Trial of Aliens.

DELHI, January 26.

Military considerations render it essential that, in the present circumstances, power should be taken to bring to summary trial aliens who infringe the special rules made for the protection of India under the Defence of India Criminal Law Amendment Act. Accordingly an Ordinance will issue to-day enabling the Governor-General-in-Council to direct that any such person shall be tried by a Court Martial for such offence.

The ordinance does not in any way affect British subjects, who will remain as before amenable to the Civil Courts.

Technical Information Regarding

Commercial Enquiries.

A Separate Bureau Started.

SIMLA, January 26.

A Press Communique says:—A separate Bureau has recently been constituted in connection with the Imperial Institute, London, for the purpose of collecting technical information dealing with commercial enquiries, which do not involve laboratory investigations, and preparing the results of such investigations for circulation to the manufacturers, producers and merchants within the Empire, with a view to promoting the manufacture of Imperial products both in the United Kingdom and in His Majesty's Oversea Dominions. The functions of this Technical Information Bureau will be distinct from those of the scientific and technical department of the Imperial Institute which will continue to be engaged on examination in the laboratory of new or little known raw materials from all parts of the Empire.

TRIAL BY COURT MARTIAL OF FOREIGNERS.

An Ordinance Issued.

DELHI, January 26.

A "Gazette of India Extraordinary" publishes the following ordinance:—Whereas an emergency has arisen which makes it necessary to provide for the trial by Court Martial of Foreigners for offences against the Defence of India rules, now therefore in exercise of the power conferred by Section 72 of the Government of India Act, 1915 the Governor-General is pleased to make and promulgate the following ordinance. Ordinance No 3 of 1916. (1) This Ordinance may be called the Foreigners (Trial by Court Martial) Ordinance, 1916.

(2) In this Ordinance (A) British subject has the same meaning as in section 27 of the British Nationality and Status of Aliens Act 1914, provided that any person who holds a certificate of naturalization as a British subject granted under any act of the Governor-General in Council for the time being in force shall for the purposes of this Ordinance be deemed to be a British subject, (b) The Defence of India rules means any rules for the time being in force made under section 2 of the Defence of India (Criminal Law Amendment) Act of 1915 (c) A Foreigner means any person who is not a British subject.

3 (1) The Governor-General in Council may by order in writing direct that a foreigner, accused of anything which is an offence in virtue of the Defence of India rules, shall be tried by Court Martial. (2) An order made under Sub-Section (1) may be made in respect of all foreigners, and in respect of all offences against the said rules or any particular offence or any class of offences. (3) An order made under Sub-Section (1) may be made in respect of or include any foreigner so accused whether such offence was committed before or after the commencement of this ordinance.

(4) When an order under Section (3) has been made in respect of or includes any foreigner, such foreigner when so accused may be taken into military custody and shall, if he is already in other custody, be handed over to military custody and shall be proceeded against and dealt with as if he was a person subject to military law in accordance with the Army Act and as if the offence of which he is accused was an offence against military law, and may on conviction be sentenced to and shall be liable to suffer any punishment assigned by the Defence of India Rules, for the offence of which he is found guilty.

5. The trial and all matters precedent thereto and attendance thereon shall be held and carried out in accordance with the provisions of the Army Act and the rules for the time being in force thereunder, provided that the Governor-General in Council may by general or special order modify in such a way as he may direct any of the said provisions.

An Irrigation Scheme in the U. P. A Stage Advanced.

DELHI, January 26.

The proposal for making use for irrigation purposes of the hitherto untapped waters of the Sarda river in the United Provinces to the north of Oudh has recently advanced a stage and is now before the Government of India. The scheme, which is being discussed, is understood to include only that of carrying some of the water of the Sarda river into the Kich and neighbouring canals where it can be usefully employed for cultivation purposes, besides rendering possible further extensions hereafter either to the west into the south-east Punjab or to the east into Oudh as may eventually be found to be desirable. The scheme is referred to in the last financial statement as the Sarda Ganges Jumna Feeder Project, but the portion of it, which concerns the supplementing of the Jumna by water from the Sarda river passed through the Ganges, is in abeyance, it being quite possible that it may prove preferable to use the water more locally. The scheme is one that has been talked of from time to time ever since the last century and as originally designed was a very ambitious one, as it involved carrying the water from the Sarda river into the Ganges and then tapping the latter river lower down its course to supplement the Jumna. As now proposed the undertaking is a smaller one, but there is no saying when it will be practicable to provide the funds necessary for carrying it into effect.

Calcutta.

Export of Wheat. STATISTICS PUBLISHED.

CALCUTTA, January 26.

According to a return, issued by the Department of Statistics there were no exports of wheat on Government account during December 1915 as in the preceding two months. Exports of wheat during the nine months, April to December 1915 on Government account, amounted to 5,33,400 tons valued at Rs. 6,89,60,000, of which 5,07,200 tons were shipped to the United Kingdom, 14,400 tons to Gibraltar, 1200 tons to Malta and Gozo, 5600 tons to Holland and 5000 tons to Australia. Shipments on private account were 247 tons in December and 245 tons in November. During the nine months April to December 1915 the total amounted to 1,16,10,000 tons valued at Rs. 151.15 lakhs of which 98,000 tons were exported to the United Kingdom, 12,700 tons to France, 3100 tons to Cape Colony and the remainder (2300 tons) to Masket, Aden, Bahrain Island, Hongkong, East Africa, Natal, Turkey, Asiatic Red Sea Ports and to other minor countries. Export of wheat both on private and Government account for the nine months this year are 44 per cent below those of 1913.

A C. I. D. OFFICER SHADOWED. ANARCHISTS TAKE TO HEELS ON ALARM BEING GIVEN.

CALCUTTA, January 27.

It is stated that recently a Bengali Sub-Inspector of Police, in the special branch of the Calcutta C. I. D. was in danger of being attacked by a gang of anarchists. The Officer who was accompanied by an orderly perceived that he was being followed in a down Shambazaar car. With a view to giving them the slip the officer got down with the orderly at Cornwallis Square and hastened along Maniktollah Street towards the west. The anarchists too got down from the car and were overtaking the officer when the orderly raised an alarm, whereupon the ruffians took to their heels.

An Armenian Woman Shot in Her Home.

CALCUTTA, January 27.

A tragic shooting affair occurred at Ballygunge last night, the victim being Mrs. Carapiet an Armenian of 10/1, Rowlands Road. The other occupants of the flat were her husband and her father-in-law. So far as could be ascertained on enquiry it appears that at about 8-30 p. m. the three were sitting together playing cards, when Mrs. Carapiet left the room. A few minutes afterwards a shot was heard, and she was discovered by her husband lying on the floor in the bathroom and bleeding from a wound on the left side of her body. He carried her into her bedroom and a telephone message was at once sent to the Ballygunge Thana. The Fire Brigade headquarters were also informed of what had happened and the new motor ambulance which is stationed there was despatched to the house whence Mrs. Carapiet was taken to the Presidency General Hospital. Deputy Commissioner Shallow, Sub-Inspectors P. Mukerjee and Mahin and Rai Sahab K. B. Mukerjee made enquiries concerning the affair. It is reported that Mrs. Carapiet made a statement to the police at the hospital. It seems that while the bullet passed right through her body the wound is not so serious a nature as to prevent her from recovering. It is believed that the shot was fired from a six chambered revolver which was subsequently handed to the police. Mrs. Carapiet who is a woman of about 23 years of age was, it is stated, married two or three years ago. It is understood that at one time she was an actress.

Calcutta and Allahabad High Courts. The Question of Practice.

CALCUTTA, January 27.

The question raised at the Allahabad High Court as to whether Calcutta lawyers can appear in that Court and argue cases and vice versa is engaging the attention of the members of the Calcutta Bar. The general feeling of the Bar here is that there should be no restrictions against the lawyers of one High Court appearing in special cases in another High Court. The Vakils of the Calcutta High Court fully appreciate the courtesy shown by the Allahabad Court in allowing Sir Rash Behari Ghose to appear before them and hope that this Court will reciprocate in the case of Advocates of the other High courts who may seek permission to appear before the Judges here. It is understood that the Judges of the Allahabad and Calcutta High Courts are in inter-communication on this vexed question of practice and it is stated that Sir Lancelot Sanderson, the present Chief Justice of Bengal, has issued a circular to the members of the Bar inviting their opinions on the matter.

Bombay.

Fitting Farewell Reception to Lord Hardinge. Bombay's Great Preparations.

BOMBAY, January 27.

Arrangements are being made to accord great reception to H. E. Lord Hardinge next March when he arrives in Bombay to give over charge to the Viceroy-designate. In view of the fact that no other representative of H. M. the King Emperor has since the departure of the late Marquis of Ripon so thoroughly captured the imagination and earned the gratitude of the teeming millions of Indians Lord Hardinge's feeling prevails in many quarters that on the eve of his leaving the shores of the country he served to well and at such great sacrifices, an All-India address should be presented to His Excellency testifying the gratitude of the whole Nation. It is suggested that a deputation of leading men from all parts of the country including all living Ex-Presidents of the Indian National Congress and the All-India Muslim League should wait upon His Excellency and that an address might be read by Mr. Dadabhai Naoroji. It has been decided that the degree of L. L. D. of the University of Bombay shall be conferred on His Excellency on the eve of his departure.

Bombay Share Market.

BOMBAY, January 26.

There was a decline in the rate of cotton mill shares to-day and the market closed weak. The demand in piece goods was to a certain extent fallen off and the yarn is depressed with money very active. Standards declined to Rs. 102½ and Fuzuhboys to Rs. 430. Davids to Rs. 470, Madhows to Rs. 1305, Swadeshis to Rs. 1185 and Currimbhoy to Rs. 221¼. In Bank shares the Bank of Bombay declined to Rs. 1510 and the Bank of India to Rs. 61. In miscellaneous shares Bombay Gumans were quiet at Rs. 880. Tata Iron and Steel (ordinary) were steady at Rs. 107½ and (deferred) advanced to Rs. 284½. Tramways advanced to Rs. 218. ½ per cent Government paper was steady at Rs. 81-8 and small pieces at Rs. 82 for buyers.

United Provinces.

Benares Conspiracy Case.

BENARES, January 26.

To-day at noon the Commissioner in the Benares conspiracy case which commenced on the 5th November last concluded the recording of evidence on behalf of the prosecution and defence, and Babu Hem Chander commenced his address on behalf of Bankim Chunder Mitter. He said that the evidence against his client was very little and it consisted of statements made by approver Bibhuti and witness Hiran Moy, who, he argued, was an accomplice, and he asked the Court not to attach weight to their statements as they were not corroborated by independent evidence. The explanation given by his client, he submitted, was very satisfactory and he also sought support from the confession of accused Ananda who, according to the prosecution, was one of the leading conspirators and who had in a direct question put by the Magistrate who recorded his confession, stated that he had never met Bankim. In conclusion he submitted the evidence at the most cast suspicion on his client and that this was fit case for giving him the benefit of doubt.

Mr. Roy then argued the case on behalf of eight of the accused. Dealing with the case of Surendra Nath Mukherjee, the youngest accused, he submitted there was no evidence against him to warrant a conviction. Even Bibhuti, he said, had not mentioned anything about him until a specific question was put to him by the Magistrate who recorded his statement. 'Suspicious circumstances were brought into to prejudice accused's case but there was absolutely no evidence to connect the boy with the conspiracy and he asked for his acquittal. Arguing the case of two ex-sergeants he said that Bibhuti's story of how he tampered with the loyalty of troops was highly improbable. No motive was alleged why these men after earning their pension should turn hostile to the Government whom they had served loyally for a number of years. The evidence against them was of approver Deha Singh, but it was not all corroborated. Besides these men were not identified as the persons in the conspiracy by Bibhuti. There was also material contradiction in the evidence of these two approvers and he asked the Court to hold the case against them unproved.

Mr. Roy was addressing the Court on behalf of the other accused when further hearing was adjourned.

The U. P. Lieutenant-Governor. Visits Hindu University Site.

BENARES, January 26.

Sir James Meston arrived here this morning at 11-30 A. M. He was received at the Hindu University amphitheatre by the Maharaja of Darbhanga, Pandit Madan Mohan Malaviya, Central Hindu College Cadets, Guards of Honour and students. His Honour minutely examined the foundation stone that H. E. the Viceroy is going to lay on the 4th February and also all blocks reserved for Ruling Chiefs, Ladies, Maharajas and Students. A large police force guarded the routes and the amphitheatre during His Honour's visit. H. E. Lord Carmichael arrives here on the 2nd proximo. From the 5th to 7th proximo he visits Lucknow.

Punjab.

The Lahore Special Tribunal. Padri Murder Case.

LAHORE, January 26.

The Special Tribunal concluded the hearing of the prosecution evidence in Padri murder case to-day. Harana, approver was cross-examined but nothing of importance was elicited. A number of witnesses were recalled and cross-examined. Chainchal Singh who made a false confession before the Magistrate was examined. Approver Shadi admitted complicity in the murder and fully corroborated the prosecution story. Amir Ali a C. I. D. Inspector, explained the investigation into the case put in file under Section 110, Criminal Procedure Code against one accused.

Central Provinces.

The Price of War.

The Chief Commissioner's Speech.

NAGPUR, January 26.

The Chief Commissioner of the Central Provinces who is now touring in Berar, was presented with an address by Basim Municipality on the 22nd January. After expressing in reply his thanks for the generous contributions to the War Relief Funds Sir Benjamin said:—The sufferings entailed by the war, it is perhaps difficult for us here to appreciate fully, but they are brought home to us by the deaths of men who but a short time ago were amongst us. After referring to the deaths of Major Oldham, Captain Keane, Mr. Russell and Major Dawson, the last two of whom lost their lives by the sinking of the "Persia", he added:—Within the past two days casualty lists from Mesopotamia record the names of no less than fourteen officers killed and wounded belonging to the Territorial Regiment which left Kamptee at the end of November. The lists also show that several Indian regiments have suffered heavy losses in the recent fighting. These are sad reminders of the price that must be paid in order that peace and righteousness may be restored and nations may live in freedom and security.

Railway Development.

Referring to the railway development, he said experience of narrow gauge lines of the Central Provinces Railway Company running north and south of Murtizapur, sufficiently indicate the good prospects awaiting railway development in that part of the country and the existing congestion in passenger and goods traffic was a clear sign that when the want was supplied it would be fully availed of.

BRIEF TELEGRAMS.

The Sanswara Durbar have given Rs. 2,000 to the India Fund for comforts for the troops.

The P. and O. "Caledonia" which left Bombay on the 9th instant arrived at Marseilles on Monday the 24th instant all well.

It is now improbable that the Dacca University Bill will be taken up in the Imperial Legislative Council before the next autumn at the earliest.

It is understood that further discussion on the subject of the Muslim University Scheme will take place with Sir Sankaran Nair, Educational Member, this week.

The Secretary to the Government of India, Revenue and Agricultural Department, is to visit Calcutta and Pusa shortly and will return to Delhi on the 3rd February.

The question of the by-laws and regulations of the Indian Research Institute, Bangalore, is now before the Government of India, and orders may be expected to be issued shortly. The changes introduced are understood to be chiefly formal.

Regarding the enhancement on certain railways of authorised goods classification of a number of commodities the Indian Merchants Chamber, Bombay, after a discussion with the members of the Goods Classification Committee have decided to send a representation to the Railway Conference Association.

During the brief tenure of office (three months) as Lieutenant-Governor Sir Harcourt Butler has taken the opportunity of visiting nearly every important public institution to be visited. On the 5th February His Honour gives at the Government House a Garden party to the Burmese officials and their wives in Rangoon Town and adjoining districts.

Latest Telegrams.

LONDON, January 26.

Lord Derby discussing the debate on the Compulsion Bill said that he was infinitely more frightened of the reduction in numbers by the Bill provided by the Government, than of the action by the Tribunal. Since his report four list of reserved occupations had been issued. One hundred thousand badges were given in four days last week.—(C. and M. Gazette Cable).

LONDON, January 26.

While some Petrograd telegram suggest that the Russian offensive in the Caucasus is due to the withdrawal of Turkish troops for Mesopotamia and elsewhere, others assert that the Turks had just been reinforced by three divisions preparatory to an assault on the Russian Centre. When the Russian storm burst violent artillery fire practically destroyed the new divisions and created panic, thereupon the Russians advanced and covered 300 yards in a few days. Their right is now threatening Tebizond. Erzerum is reported to be short of supplies.—(Pioneer cable).

LONDON, January 26.

Mr. Pease, Postmaster General has been returned unopposed for Rotherdam.

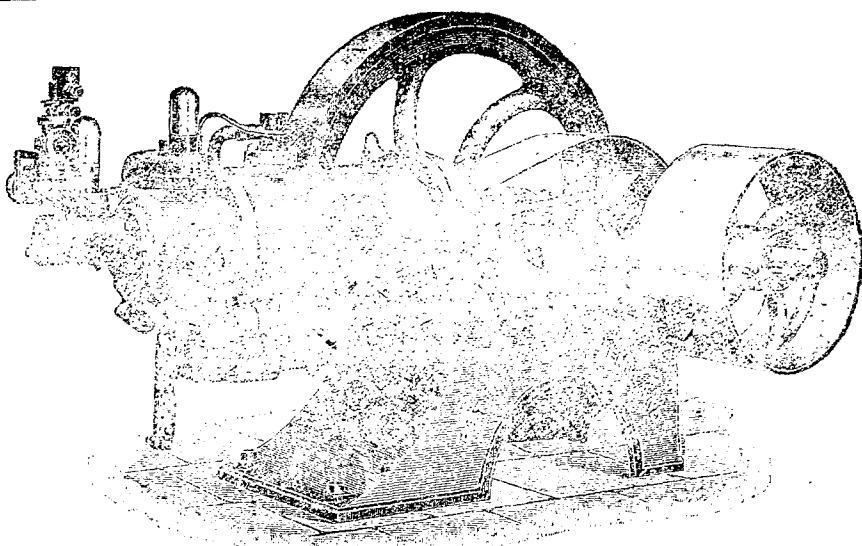
In the House of Commons Mr. Kunciman announced that measures by which unnecessary imports can be excluded are being considered and a statement will be made as soon as possible.

ATHENS.—Accord has been reached between Great Britain and Greece regarding the supply of coal for Greek industrial enterprises. Great Britain will authorise the export of sufficient coal to meet the country's needs and also to the Admiralty for the needs of the fleet.

పెట్రోల్ వేటెంటు ఆయిల్ ఇంజనులు.

మొదటనుండి యంత్రములు - చక్కని పనితీరును - స్థూలవిద్యుత్తును, విరాటంకమును మున్నగునవి (Crude) ఈయంత్రములకు గొప్ప ప్రభుత్వమును తెచ్చింది. అన్ని పరిమాణములలోని యంత్రములు అపకృష్టమున (Crude) చమురుతోనైనను, మంచి చమురుతోనైనను, నిలువయున్న మానెతోనైనను, చక్కగా నడువవచ్చును.

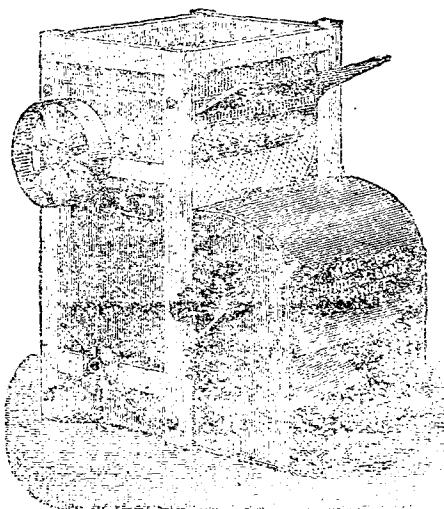
పెట్రోలు ఇంజనుల
ప్రత్యేక
ఉత్తమములు.

1. చురుకుగా పనిచేయుచున్న రకలైనవిగా గొట్టములను ప్రారంభించుటకు వైద్యులను అనుకూలములు.
2. కనీసము 100 గేజులకు రకలైనవిగా గొట్టములు ఇతర యంత్రముల యందు కొన్ని చాములతో చెడిపోవును. ఇవి చచ్చి పర్వతములకు చెడిపోవును.
3. ప్రేమించుటకు తగినంత, యంత్రము స్వార్థమున నుండును. 4. కనీసము 100 గేజులకు రకలైనవిగా గొట్టములు ఇతర యంత్రముల యందు కొన్ని చాములతో చెడిపోవును. ఇవి చచ్చి పర్వతములకు చెడిపోవును.
5. కనీసము 100 గేజులకు రకలైనవిగా గొట్టములు ఇతర యంత్రముల యందు కొన్ని చాములతో చెడిపోవును. ఇవి చచ్చి పర్వతములకు చెడిపోవును.
6. బలవంతమున పనిచేయు భాగములను కొన్నిటిని ఎక్కువగా జతపరచి, స్థూలముగా నిర్మించబడిన దనుటకు ఎక్కువగా పనిచేయును.
7. పీటలు ఇంజనులు విరాటము లేకుండు పనిచేయుటకు తగినవి. 8. పనిచేయు భాగములు బహు కొద్దియగుటచేత నిర్మాణములను గుర్తు. 9. ముఖ్యముగా పనిచేయు భాగములకు లేక చక్రములకు అపాయము సంభవించినప్పుడు మానె సప్లయ కనంతరము ఆగిపోవును. అందువలన యంత్రము నిలుచును. కావున మరమ్మత్తునకు నుండును. అనేక పరిమాణములలో స్టాక్లో నున్నవి. కెలెబ్రేటింగు, ఇతర విషయములకుగాని దయచేసి మాకు జాగ్రత్తము.

బెస్టు అందు కంపెనీ, లిమిటెడ్,

ఇంజనీయరింగు డిపార్టుమెంటు, మదరాసు.

Bhide & Sons Sangli (Bombay)
Manufacturers of Improved
Ground Nut Decorticator or opener.

జేరు తేనెగలను ఒలుచు

నూతనాభివృద్ధి నొందిన యంత్రము

ఈయంత్రము జేరు తేనెగలను పలుకు గొట్టుటకు గాను నిర్మించబడినది. అంతటి పవ్వను పలుకు గొట్టుటకు కుభ్రముగా ఒలుచును. బొంబాయి నగరము రాజధానులం దన్ని భాగముల ప్రక్క స్థాపించినది.

మాయంత్రమును గొనుట మిక్కిలి లాభకరము.
విశేషములు తెలుసుకొన గోరువారు ఇంగ్లీషున మాకు జాగ్రత్తము.

బెస్టు అందు సన్ను, బాంగ్లీ - బొంబాయి.

త్రికాలదర్శన అద్దము

మీరు భూతభవిష్యత్తుల నూనముల నెరుంగు కోరికగలచేసి మాకు వ్రాయండి. త్రికాలదర్శన అద్దము నిది యొక్కతేయే మార్గము. ఈ అద్దము చూడకయి యోగ్యులైనవారు మాకు వచ్చి యున్నది. స్త్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు ఉపయోగము నున్నవారుగల వారందరు వారి యూహలను, నిర్వహణలను చెలిసికొనగలరు. భూత భవిష్యత్తులను మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగ్యులను, ముఖ్యముగా వారములు, పర్వతములను లాభ నష్టముల, వస్తువుల ధరలు, పరిశోధనలను, ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా యద్దము శ్రుతికరముగా జవాబు ఇచ్చును.

కెడ చక్కని పీచు అద్దము	5	0	0
పీచు అద్దము	5	0	0
సామాన్య అద్దము	2	0	0

ఈ త్రికాలదర్శన అద్దములను వ్రాయవలెను.
అమాభాయి వాగ్భిజీ ఫటల్,
కరంపాడ్, ఆనందపూర్ గుగా, కైరాట్
Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad.
Via Anand Kaira District

THE
'ANDHRA MEDICAL JOURNAL'

ఆంధ్ర వైద్యపత్రిక.

(ప్రస్తుతము మూడుమాసముల కొకపర్యాయము ప్రకటింపబడుచున్నది.)

మొదటిసంచిక సింధు గానున్నది.

వైద్య పద్ధతు బోధించు అనేక పద్ధతుల వైద్య శాస్త్రములకు గల సమాజమును పరిష్కరించు వైద్యమును భిన్నాభి ప్రాయములను పాటించుక సమస్త పద్ధతుల వైద్య శాస్త్రములయందును నవ్యమును ఈ పత్రిక బోధించును. ప్రపంచమునలి సమస్త వైద్య పద్ధతులు, బానియొక్క సంస్కృత చరిత్రను చూడవలెను. ఈ పత్రిక మామలును గ్రహించగలరు. వైద్య శాస్త్రములకు గొప్పగానున్న గ్రహించి విశిష్టతయు మార్గములను, వైద్య శాస్త్రములకు లేకనే వైద్య శ్రుతియందు లేనివియు సామాన్య శాస్త్రములకు కుదుర్చుకొను మార్గములను ఈ పత్రిక బోధించుచున్నది.

చందా సం॥ 1-కి 1-4-0 లు. నిడివలదిక 0-6-0 లు.
డాక్టరు కె. వి. సుబ్బారావు, ఎం.బి.,
(కూడవలి) 98 అన్నా కల్లవీధి మద్రాసు.

సర్వకొగ కుతూరము.

ఈ క్రింద కనబడిన మందులు కాలక్షేప భేదములు లేక ఆచార్యులను శ్రీ పురుష తిరువులను సేవించిన వైద్యులకు విశేషముగా నుండవలెను.

మనమంది మూత్రము.

40 గల డబ్బి కయము రూ 1-0-0

రాజవైద్య వారాయనల కేళనది

(188) 20 చిశాబజార్లోడు మద్రాసు.

వినిదకరమైన తెలుగు నవలలు

- లీలా లేక సురేంద్రనగరము:- ఇంగ్లీషు మనోస్థితిని చాపల్యానినబులు నర్తించబడినది. 1-0-0
- యశోధర:- ఇందోకయువతి తిరుగుబాటు. 1-0-0
- ప్రేమకై పడరాని పాట్లుబడి యున్న తిరిగితిరెచ్చును. 0-12-0
- మనోరము:- ముగడు కేటకా రాక్షసులవద్ద జన్మ. 0-10-0
- కొక తన పాదస్థాయిలే చదివించుట. 0-10-0
- జగదేకరంభ:- అన్నకై పడరాని పాట్లుబడి యున్న తిరిగితిరెచ్చు సామర్థ్యాలికథ 0-10-0
- సహాదరవాంఛ:- తిమ్మోడు బుద్ధితేక కలహించిన అన్న సోదరులను చూడవలెను బోధించును. 0-4-0
- అత్తల రాష్ట్రము:- కోర్కొని కోడంద్ర ప్రలాపం 0-2-0
- మిత్రప్రహరము:- స్నేహప్రహరమున నశించినవర్తన. 0-8-0
- సహజేవ శాస్త్రము (గొడ్డలికెన్న) తాత్పర్య సహితము అ2.
- విశాఖాంధ గుడ్డచరిత్రము (మొటిద భాగము.) 0-8-0
- చిరుగామా - నా మునుస్వామి మొదలియూర్.
- మొకచేత మేష్టిపిడి, మదరాసు.

ఇకాం! ఇండియామహిమ ఇకాం!
ఈ పుస్తకమునందు ఇండియా దేశముయొక్క విశిష్ట విశేషములను అనేక శాస్త్రములలోనుండి గ్రహించి అనేక శ్రేణులను గోరి ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియా దేశములో జన్మించిన ప్రతిమనుష్యుడును అవశ్యముగా జగదవలయును. ఈ పుస్తకమునకు వెలలేదు. తిరులాభిరుక్తము.
వైద్య శాస్త్ర మునెంకిర్ గోవింద్,
ఆంధ్రవిగ్రహ కేంద్రములు, 157 బ్రాడ్వే,
96 మంతుకోడు, మదరాసు.

వేరు శె న గ ల ను ఒ లు చు యం త్ర ము

ఇవి ఇంజనీయరులు, యినువ ఓక్కుకంపెనీవారివల్ల తయారు

సామాను వరకులయిన

చేసి నష్టయి చేయబడును.

వేరు శెన గ కాయలను పగులగొట్టి, వప్పు నలగు కుండి తీయుటకుగాను ఈయంత్రము నిర్మించబడినది. కావలసిన రసమును తెలియపరచి నట్లునును ధరలు తెలియపరచబడును.

కోల 1-కి 12 గంటల కాలమునకు 80 మొదలు 100 బస్తాలువరకు తయారు చేయుటకుగాను మూడు తెరిగతులుగ నిర్మించబడి యున్నది.

చిరునామా - వీ హై ఫాండరి లేక ఓక్కుకంపెనీ, నెం॥ 9, బ్రాడ్వే మదరాసు

తల వ్యయము!

గుణ మధికము!!

ఆమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృత

చక్కని దబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.
తలనొప్పులమూర్చును, వాయువుబోట్ల పోగొట్టును
చర్మపుంజుల బానిదోలును. పొట్టబాగొట్టును.
వనమూలికలచే హిందూ జేతమందు.

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

దీనిని చిత్రములలో కూడ చూచుచున్నారు.

నువాసన గలిగి యుండును.

ఆమృతాంజనము అన్ని విధముల గణమును గలిగించును.

ప్రతిఘటననుండగి చతురమైన వైద్యసహాయము.
పంచభాష చీటి చూచికోనిన మోసము గలుగదు.
ఆమృతాంజనం డిపో, 6 తంబునెట్టివీధి మదరాసు.

మోటారు బండ్లు

మోటారు వైకిట్లు, కాక్సు, ప్రయాణికులకు వ్యవస్థ
కాక్సు, వాణిజ్యవాహన ఈ క్రింది అడ్రసుకు వ్రాయును.

ఈ కంపెనీవారు అంధ్రప్రదేశ్, విశేష కాలము నుండి
మోటారు వ్యవస్థను ప్రసాదించి మహారాజులు, రాజులు,
బహిష్కారములచే అభిమానింపబడినవారు. మీకు కొత్త
కాక్సుగాని, పాత కాక్సుగాని మంచివిగాను తీసివెళ్ళగలరు.
తిరుగు మీ కాక్సును పానలవలెయెడల అమ్మియున్నవారు.
ఇట్టి పదుపాదు మిచ్చుటమాత్రమే గలదు. మోటారుబండ్లకు
కావలసిన టైర్లు, ట్యూబులు యితరసామానులు యాత్రకు
మీకు చాళగా అమ్మగలరు. మోటారుబండ్లు అడ్డొకేవ్య
గలరు.

(41) గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీర్స్

24 జనరల్ పీటర్స్ రోడ్డు

మహాబలిరెడ్డు పోస్టు, మదరాసు.

మోటారుబండ్ల యంత్రనిర్మాణమును, సదుపయోగాను
ను, బోధనాభ్యాసముల గలవలయును. ప్రత్యేక గమనిక:—
పాతమోటారుబండ్లకు ఉపయోగపడనివి, పాతవి, పాతవి
ను ఏర్పాటుచేయబడును. ప్రతివెలపధనమున క్లాసు ప్రారంభ
భవనును, రియాలైజ్ మెంట్ కలిగి ఉన్నవేయబడును. వ్యయ
సంఖ్యయే దీనికొనబడును. మేనేజరుగారికి వ్రాసికొనవలెను.

వీరపూజ

ఇందు పురాతన భారతీయవీరుల ప్రతాపచరిత్రములు
చక్కని రైలింగు కర్పించబడినవి. చారిత్రికపటములు కూడ
గలవు. ఇట్టి గ్రంథములు ముద్రాణమున పటియొకటి రు. 1.

తల రేఖకు టైం 0-12-0 కాలికో టైం 1-0-0

శ్రీ కృష్ణ దేవరాయని చిత్రపట ముచితము.

వలయువారు:— శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి,
1, తంబునెట్టివీధి, మదరాసు.

ఆనంద ఫౌంటెన్

గర వన్నెగల బంగారు నిబ్బకలను. ఎక్కు
వగా ఇంకెవ్వరుకు పెద్ద కొలఱాయున్నది. బాలు
రకు, వ్యాపారస్తులకు అత్యంత ఉపయోగము.

వెల రూ. 0-0-0.

వలయువారు—

ఆర్. వేంకటేశ్వరు అన్డ్ కో,

లోక్ సేక్యర్

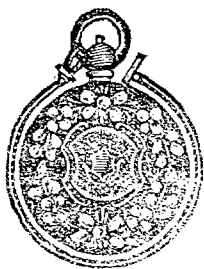
మద్రాసు అని వ్రాయవలయును.

Grand Clearance Sale Rs. 2-0-0

సాగసెం జూబిలీపాకెట్టు గడియారము.

మొదలవెల రూ 4-0-0 యిప్పుటివెల రూ 2-0-0

5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ.

యీగడియారము మేము యిప్పటికే
రూ 4-0-0 వేలవెల గడియారములు
విక్రయించితిమి. మాస్టాక్ కియక వేసి
రావల్ల సంవత్సరము ఆముచున్నా
ము. యీ గడియారము బహుదృఢ
మైన సామానులలో వేసి సీమలో
సంచి వేరుగా రప్పించియున్నాము.
ఇచ్చామును సాగసుగా వుండును.

ఇతరకంపెనీలలో యంత్రకర్మకర్త ధరకు దొరకదు. యీ లాభ
కరమైన సమయము తప్పియెడల మరుసమయము దొరకదు.
రూ 2-0-0 యిప్పుడును.

డైర్యలక్సీ అండు కంపెనీ.

8, ఇరుళ్ళప్పకపేటి, మదరాసు.

శ్రేష్ఠమయిన డోదువట్టులు

అంబుజపట్టులు	ధరరేఖ	1-కి రూ 8, 8, 5, 8, 2
జవ్వారీ	"	4, 8, 2-8
పునగు	"	2, 1-8, 1
కస్తూరి	"	8, 2, 1-8
వస్త్రము	"	1, అ. 12, 8

విలియం అండు కో,

చామరాజుపేట, బెంగళూరు సిటీ

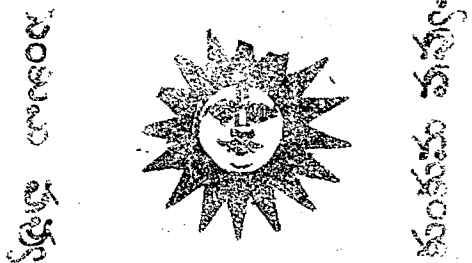
కర్ణాటక

వెల సీసా 1 కి రూ 0-6-0 వి. పి. సహా 0-10-0

ఈద్రావకము వలన చెవిపోటు, చెవినుండి
వీచుకారుట, చెవిదిబ్బడ మొదగునవి వెంటనే
నయమగును 5, 6, బొట్లను చెవిలో పోసిన బాధ
వెంటనే తగ్గును. మంటయుండదు

ఆమృతాంజనం డిపో 6, తంబునెట్టి వీధి, మదరాసు.

కుంకుమపువ్వు

వ్యవస్థమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్ద దొరకును. కొనునాడు సూర్యమా
నున గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్ నారాయణ అండు కంపెనీ.
(53) 21, హమ్మంపేట, బొంబాయి.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

(గ్రంథకర్త:—గా. హరిసర్వోత్తమరావు. ఎం. ఏ.

తైలినులభము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొన
వచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని
అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయ
బడినవి. చంబాచక్రతి ఆరుసంచికలకు రూ. 2-0-0
అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశరుసుము లేదు.

సద్దమయిన సంచికలు పి. పి. గా సంపుటము.

వలయువారు:— ప్రపంచచరిత్రాకార్యాలయము,
(27) 14, కాళిపేటి, మదరాసు అని వ్రాయును.

మహామహిమాపాథ్యాలు బ్రహ్మ శ్రీ
కొక్కొండ వెంకటరత్నకవి విరచిత గ్రంథములు
కొద్దికతులు గలవు. చలయాచారీ క్రింది విలాస
మునకు వ్రాసికొనవలెను.

1 విశ్వేశ్వరీయము	2-0-0
2 కొక్కొండ మాహాత్మ్యము	0-0-0
3 సింహాచల యాత్ర	0-0-0
4 గోదావరి వర్ణనము	0-0-0
5 నియోగి వీక్షితచరిత్రము	0-0-0
6 కరకాసురవిజయ వ్యాయోగము	0-0-0

కొక్కొండ కుమారనరసింహం,
(281) కామహేంకరము.

మదన కామేశ్వర లేహ్యం

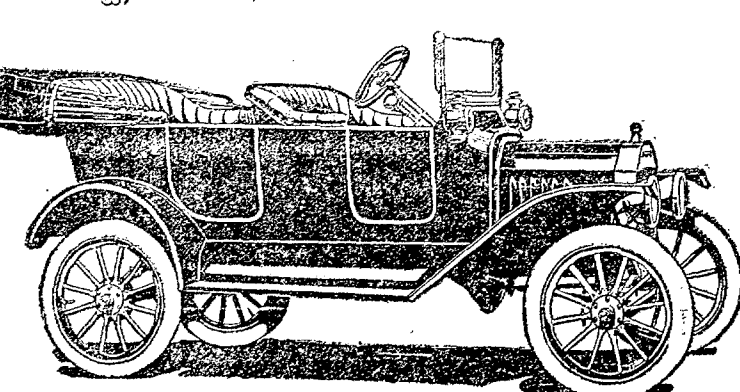
ఇది మేనాము, నిక్కాక, కుక్కనమ్మ, అతిమాత్రము,
హరించి మిక్కిలిబలమును ధాతువుప్రేమ, రక్తవృద్ధిని, యౌవన
ముఖమును, సంతానప్రాప్తిని, సరములపట్టుత్వమును కలిగించు
వరప్రసాదము. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 టు|| డబ్బీ రు. 1-0-0
ఆయుర్వేద సమాజ్, హిందూరు, గుంటూరు జిల్లా.

ఫోర్టు టూరింగు మోటారు బండి

5 గురు కూర్చుండుటకు వీలైనది.

పైకప్పు ముడుసీసరు ముందుండు ఎలక్ట్రిక్ దీపములు, బిగులు, స్పిడో మీటరు, వనిముట్లు సహా వెల రూ. 2600 లు.

ఈ బండిని ముఖ్యముగా కొనవలెను. వీలైన
సన ఇది అందరికినీ కూడ సుపయోగించును. ప్రత్యేక
ప్రమగు సామగ్రితో ప్రవీణులగు కలిచాండ
వలన నిబండ్లు చేయింపబడినవి.
ఈ బండ్లు చాలాశక్తిక చాలామన్నిక గలవి
గావ పీకి చురాడుపుట్టు చాలతక్కువ.
ఈగ్లెసు అగ్నిచరీతు చేసి ఈబండ్లకు పవయో
గించిరి అడుక్కుచాల బలమైనదిగాని చాల తేలి
కైనదిగాన విలువ హెచ్చు.
ప్రపంచముండు వాడబడుచున్న మోటారు

బండ్లలో ఫోర్టుబండ్లు సగపాటకన్న హెచ్చుగా
నున్నవి.
ఈబండ్లకు మీరు వెట్టుబడి వెట్టిసామ్మం
తయ సద్వినియోగమే.
ఈబండ్లమీద ప్రపంచము దన్ని కేశముల
లోను ప్రయాణము చేయవచ్చును.
కాన దీనిని ఇప్పుడే కొనుడు.
ఈ వె 20 యన లేదీ నాటికి 30 బండ్లు ప్రీమ
రులలో వచ్చును.
వీమ్మట ఆకాశంగమా కలుగకుండ ముందు
గనే మాకు వ్రాయుడు.

మావిలాసము:— ఓక్సు అండు కంపెనీ, మదరాసు.